

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 11, 2010 • Vol. CI Nr. 153

Kaina 75 c.

Prezidentė lankėsi audros nusiaubtose vietose

Kaunas, rugpjūčio 10 d. (ELTA) – Aplankiusi stichijos nusiaubtą Dzūkiją – Varėnos, Alytaus ir Prienų rajonus, prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su laikinąja šalies premjere, finansų ministre Ingrida Šimonyte atvyko į Kauną ir čia praleido daugiau nei valandą, apžiūrėdamos sekmadienio naktį praūžusios audros padarinius.

Kauno mero Andriaus Kupčinsko lydimos viešnios pirmiausia apsilankė audros suniokotose Petrašiūnų kapinėse, kuriose darbuojasi nemažai audros padarinius šalinančių žmonių. Smarkiai nukentėjo ir Šančių, Paneunės, Karmėlavos kapinės. Miesto meras sakė, kad nemažai kauniečių išėjo į talkas tvarkyti miesto. Panemunėje darbuojasi keliasdešimt Juozo Vitkaus inžinerinio bataliono kariškių.

„Galima džiaugtis, kad Kauno patirti nuostoliai yra tik materialiniai, miestas išvengė žmonių aukų. Deja, tai nepavyko Dzūkijos žmonėms. Stichijos, kokios Lietuva nematė visą šimtą metų, padariniai la-

bai dideli. Žmonių žūtys – skaudžiausios. Be to, daugybė žmonių neteko ir pastogės”, – sakė prezidentė.

Prezidentės įsitikinimu, Lietuvą užgriuvusi stichinė nelaimė yra bendra visų bėda, todėl šalies vadovė pakvietė visiems kartu susitvarkyti ir įveikti šitos nelaimės padarinius.

Prezidentė pabrėžė, kad padėtis sudėtinga, bet vietos valdžia, kelininkai, elektrikai, ugniagesiai dirba ir daro, ką gali, o patys žmonės dalijasi savitarpio pagalba ir vieni kitiems padeda. Savivaldybė ir Vyriausybė, pasak šalies vadovės, turi ieškoti galimybių padėti nukentėjusiems nuo gamtos stichijos, pirmiausia tiems, kurie neteko stogo virš galvos.

Šalies vadovė pabrėžė, jog draudimo bendrovės reaguoja itin pasyviai. Pagalba žmonėms, pasak šalies vadovės, turi būti suteikta nedelsiant, todėl draudikai turi imtis visų įmanomų priemonių padėti žmonėms, nes tai yra jų prievolė. Valstybė savo ruožtu skirs lėšų iš Vyriausybės

Prezidentė kalbasi su žmonėmis audros nusiaubtame Varėnos rajono Serapiniškių kaime. **ELTA** nuotr.

atsargų fondo, kuris yra skirtas tokiai pagalbai teikti. Šalies vadovė taip pat atkreipė dėmesį, kad Darbo biržos lėšomis savivaldybėms viešieji darbai bus atlyginami šimtu procentų.

Lietuva neketina prisidėti prie Lenkijos kreipimosi

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (BNS) – Lietuva neketina prisidėti prie Lenkijos kreipimosi į Europos Sąjungos (ES) partnerius, prašant bevizio režimo su visa Rusijos Karaliaučiaus sritimi. Ji nori pirmiausia susitarti dėl pasienio gyventojų judėjimo pagal dabartinę tvarką. Tokią nuostatą Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) išsakė po to, kai Lenkijos vyriausybės atstovai pareiškė ketiną

kreiptis į partnerius ES, kad Lenkijos ir Rusijos susitarimas dėl vietos eisimo apimtų visą Karaliaučiaus sritį.

„Manome, kad pirmiausia turime pasirašyti susitarimus pagal galiojančią ES tvarką, t. y. galiojančio Šengeno reglamento rėmuose”, – sakė URM atstovas spaudai Rolandas Kačinskas. Pasak URM, susitarimą dėl pasienio gyventojų judėjimo Lietuva buvo pasirengusi pasirašyti dar per-

nai. Lietuvos diplomatai, kad reglamento keitimas yra ilgas ir sudėtingas procesas, reikalaujantis visų Šengeno narių sutarimo. Ministerija taip pat atkreipė dėmesį, kad šiuo metu vyksta derybos dėl vizų panaikinimo tarp ES ir visos Rusijos.

„Vyksta parengiamasis darbas dėl ES ir Rusijos bevizio režimo, kuris apims visas ES šalis nares ir visą Rusijos teritoriją, taip pat ir Kalinin-

grado sritį. Manome, kad mūsų pastangas bendradarbiaujant su Rusija reikia sutelkti į pagalbą Rusijai, jai įgyvendinant būtinas sąlygas, kurias atlikus būtų galima judėti link bevizio režimo tarp ES ir Rusijos. Taip pat reikia turėti omeny, kad vyksta darbas dėl bevizio režimo su ES Rytų partnerystės šalimis, kurių ilgametės pastangos siekti bevizio režimo mes labai vertiname”, – teigė URM atstovas.

Rusija prašo pagalbos

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Delfi.lt) – Rusija prašo Lietuvos pagalbos gesinant įsisiautėjusiems gaisrams. Oficialiame laiške kaimyninė valstybė prašo įvairių technologinių priemonių gaisrui gesinti, taip pat priešgaisrinės aviacijos.

Vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis teigia, kad dauguma Lietuvos gelbėtojų yra užimti šalinant audros padarinius Lietuvoje, tačiau, jo tvirtinimu, padėti Rusijai gesinti gaisrus ar ne, spręs už užsienio reikalus atsakingos institucijos.

Anksčiau užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis aukštiesiems Rusijos pareigūnams pareiškė užuojautą dėl Rusijoje siaučiančių gaisrų aukų. Jis taip pat pabrėžė Lietuvos pasirengimą padėti nukentėjusiems ir bendradarbiauti tvarkant stichinių nelaimių padarinius.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pataria į Rusiją vykti ketinantiems Lietuvos piliečiams įvertinti galimą riziką ir, jei nėra būtinybės, nuo kelionių siūlo susilaikyti. Pranešama, kad Lietuvos ambasados Maskvoje konsulinis skyrius dirba įtempčiau nei paprastai.

Mokinių Lietuvoje vis mažėja

Kiekvienais mokslo metais mokyklose mokinių skaičius sumažėja apie 20,000. **Delfi.lt** nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (ELTA) – Mažėjant moksleivių rugsėjo 1-ąją durų nebeatvers šešios mokyklos ir 34 baziniai mokyklų skyriai. Juose vienoje klasėje vidutiniškai tesimokė 2–3 mokiniai.

„Kalbėdami apie mokinių skaičiaus mažėjimą pastebime ir viltingų dalykų: mažėjimas stabilizavosi. Palyginti su praėjusiais metais, šiemet savo veiklą stabdo mažiausiai mokyklų. Tačiau tai nesumenkina mokyk-

loms kylančio iššūkio, kaip tinkamai naudoti pastatus, išspręsti mokytojų darbo krūvio problemą, išlaikyti mokyklą geresniems laikams, kai vėl ims gausėti pirmokų”, – sako švietimo ir mokslo viceministras Vaidas Bacys.

Švietimo ir mokslo ministerijos duomenimis, kiekvienais mokslo metais bendrojo lavinimo mokyklose mokinių skaičius sumažėja apie 20,000. Planuojama, kad šiuos mokslo metus pradės 418,500 mokinių, iš jų apie 29,000 – pirmokų. Naujaisiais mokslo metais darbą pradės daugiau nei 1,300 mokyklų.

Kaip ir kiekvienais metais, šiemet Švietimo ir mokslo ministerija savivaldybėms nupirko geltonųjų autobusų – už 4,5 milijono litų įsigyti 38 nauji autobusai, kurie daugiausia vežios vyresniųjų klasių mokinius iš uždarytų mokyklų į didesnes pagrindines, vidurines mokyklas ar gimnazijas. Iš viso mokyklų geltonųjų autobusukų parke – per 500 automobilių. Švietimo ir mokslo ministerija, rūpindamasi kaimo vietovėse išlaikyti kultūros ir švietėjiškos traukos centrus, iš Europos Sąjungos paramos skyrė lėšų tokiems centrums steigti.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Brolio Tomo Dundzilos laiškas (p. 2)
- E. Lucas: Lietuva praranda savo įtaką JAV (p. 3)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- JAV LB LISS žinios (p. 4)
- Komentarai (p. 5)
- S. Lozoraičio kelias į Washington, DC (2) (p. 8)
- Upninkų bažnytkaimis (15) (p. 9)
- Rūdninkų knygynas Vilniaus senamiestyje (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2,62 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kaip skelbia Lietuvos Valstybinis studijų fondas, nuo rugpjūčio 23 iki rugsėjo 15 d. išeivijos ir lietuvių kilmės vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai galės teikti paraiškas paramai studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose gauti. Šį rudenį išeivijos ir užsienyje gyvenančių lietuvių kilmės jaunuolių studijoms Lietuvoje numatyta skirti 175,000 litų. Greičiausiai šia parama skubės pasinaudoti Rusijoje, Baltarusijoje ir kituose sunkiai besiverčiančiuose kraštuose gyvenantys lietuvių kilmės jaunuoliai. Ir gerai. O Šiaurės Amerikos jaunimas turėtų pasidomėti šią vasarą jau trečią kartą Lietuvoje vykstančia JAV LB Lietuvos išeivijos studentų stažuotių programa (vadovė Birutė Bublienė). Joje šiais metais dalyvavo kol kas didžiausias jaunuolių iš JAV ir Kanados skaičius. Iš „Draugui“ kas savaitę siunčiamų jaunųjų stažuotojų straipsnių (du jų galite perskaityti ir šiame numeryje) jau dabar galiu drąsiai sakyti, jog ši vasara jų tikrai nenuvylė.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA
(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Brolio Tomo Dundzilos laiškas

2010 m. liepos-rugpjūčio mėn.

Mieli broliai ir sesės,

turbūt jau daug kas yra girdėjęs, kad liepos mėnesį švenčiame 600 metų sukaktį nuo istorijoje varbaus Žalgirio mūšio. 1410 m. liepos mėn. 15 d. Lietuvos ir Lenkijos kariuomenės kartu su sąjungininkais sutriuškino Kryžiuočių ordiną.

Įdomu pažvelgti į vėliavas, su kuriomis lietuviai kariavo mūšio lauke. Lietuvos kariuomenė išsirikiavo su maždaug 40 atskirų vėliavų, bet vėliavos fone buvo tik vienas iš dviejų simbolių. Abu jie mums labai gerai ži-

nomi. Pirmas simbolis buvo Gedimino stulpai, antras – šiais laikais vadinamas Vytis.

Kai skautai išsirikiuoja, jų rikiuotėje dažnai būna įvairių vėliavų, gairių, gairelių. Kiekviena skiltis turi savo gairelę su skilties simboliu, kurį kiekvienas skilties narys gali iš tolo atpažinti. Skautų gairės ir vėliavos turi skautiškus simbolius. Brolių vėliavas puošia skautiška lelija, sesių vėliavas – rūtelė. Valstybinės vėliavos yra ypatingos, ir jas turime gerbti. Todėl apsirengę pilnomis uniformomis garbingai nešame vėliavas, joms

Gedimino Stulpai

Vytis

atiduodame pagarbą ir atsargiai sulankstome kas vakarą po nuleidimo.

Rašau vieną laišką liepos ir rugpjūčio mėnesiui, nes tuo metu būsiu išvykęs į kelias stovyklas. Dalyvausiu buriavimo stovykloje, o po jos – bendroje „Gintaro“ stovykloje Rake, JAV Vidurio rajone. Rugpjūčio pradžioje prieš grįžtant į Australiją dalyvausiu „Žalgirio mūšio“ stovykloje Rambyne, JAV Ramiojo vandenyno rajone. Linkiu laimingos, smagios ir saugios stovyklos visiems stovyklautojams, kur bestovyklautumėte!

Konkursas

Nuo š. m. vasario iki lapkričio mėnesio čia rasite klausimų ir uždavinių iš Brolijos pažangumo programos. Konkurse gali dalyvauti visi LSS nariai. Liepos ir rugpjūčio mėn. konkursai sujungti į vieną.

Bet kurio amžiaus LSS narys(-ė), kuri(s) praleis septynias paras (1 para = 24 valandos) gamtoje ir miegos lauke (palapinėje ar po atviru dangumi, stovykloje, iškyloje ar net savo ar draugų kieme) 2010 m. liepos – rugpjūčio mėnesiais ir kas dieną atliks bent po vieną gerą darbėlį, gaus 30 konkurso taškų ir pažymėjimą. Prašau grąžinkite užpildytą patvirtinimo lapą.

Budėk!

Brolis Tomas

Jei turite klausimų arba pasiskų, prašome siųsti šiuo adresu: TomasMya@gmail.com

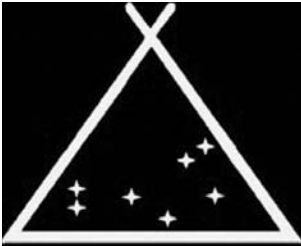
7 paros gamtoje 7 geri darbeliai

Bet kurio amžiaus LSS narys(-ė), kuri(s) praleis septynias paras (1 para = 24 valandos) gamtoje ir miegos lauke (palapinėje ar po atviru dangumi, stovykloje, iškyloje ar net savo ar draugų kieme) 2010 m. liepos-rugpjūčio mėnesiais ir kas dieną atliks bent po vieną gerą darbėlį, gaus 30 konkurso taškų ir pažymėjimą.

Užpildykite šį patvirtinimo lapą, kad lengviau būtų sekti pažangą.

Vardas, pavardė: _____

Eil. nr.	Data	Vietovė	Gero darbo apibūdinimas (užteks kelių žodžių)
Pvz.	2010.07.05	Iškyloje – Shenandoah	Surinkau kitų paliktas šiukšles
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

Rakas 2010.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

E. LUCAS: LIETUVA PRARANDA SAVO ĮTAKĄ JAV

Lietuva ir kitos Rytų Europos šalys praranda savo įtaką JAV, rašo „The Economist” žurnalistas Edward Lucas. Anot jo, nyksta stipriosios emigrantų bendruomenės, mažėja jas palaikančių senosios kartos JAV politikų, o naujajai politikų kartai sovietų laikai tėra sena ir nebeaktuali istorija.

Kad Washington, DC būtų svarbus, reikia trijų dalykų: pinigų, rinkėjų balsų ir idėjų. Teoriškai, jei tavo idėjos yra pakankamai geros, tai įgysi balsų, o tada ir pinigų. Tačiau iš tiesų daug pinigų gali pritraukti balsų tikrai blogoms idėjoms. Amerikos sąjungininkai buvusioje komunistinėje Europoje buvo įpratę prie malonaus balsų, pinigų ir laiminčių idėjų derinio. Tai baigėsi.

Nebūtina net turėti diasporą. Gruzijos emigrantų bendruomenė JAV yra mažutė, tačiau ji turi svorį, nes nemaža dalis užsienio politikos elito jaučia silpnybę vilčiai, kad vieną dieną ši šalis bus pastovumo bei gerovės (ir Atlantizmo) pavyzdys Kaukaze. Taip pat nedaug ir azerbaidžaniečių, tačiau ši šalis eksportuoja naftą, o ateityje gali tapti dujas persiunčiančia šalimi. Tai jai suteikia nemažai įtakos.

Mažėja sąjungininkų JAV Kongrese

Nors senosios vėliavos jau apibluko, vis dar plevėsuoja vėlyje. Užgrobtųjų tautų savaitė (trečioji visa liepos savaitė) šiomet buvo, kaip visa-

Liūdna, bet istorinės JAV ir Europos komandos ryšiai yra. Išsilaipinimas Prancūzijoje, pastangos gelbėti sovietų Berlyną nuo sovietų blokados, komunizmo griūtis 1989-aisiais, Sarajevo apgultis ir visa kita tėra sena istorija, o ne priežastis sprendimams. Rytų Europa rizikuoja likti be pinigų, balsų ar idėjų. O Rusijos lobizmas stiprėja.

Dalis problemos susijusi su kartų kaita. Amerikiečiai, kurie save laiko kartu ir estais, latviais, lietuviais, lenkais, ukrainiečiais, čekais, slovakaais, vengrais, kroatais, serbais ar kitų tautybių atstovais, pasitraukia – tiek fiziškai, tiek psichologiškai. Dar neužsidarę emigrantų laikraščiai spausdina nekrologus, o ne pranešimus apie gimusius kūdikius.

Vis mažiau kalbama gimtąja kalba. Taigi mažėja ir dalyvaujančių skautų būreliuose ar tautiniuose šokiuose, net ir besilankančių bažnyčiose. Lėšų surenkama mažiau.

Išiliejimas į šalies gyvenimą padarė savo darbą, o naujieji imigrantai neturi deginančio netekties ir tėvynės ilgesio jausmo („laisvėje jie neturi tėvynės, o tėvynėje – laisvės”), kuris išlaikė ankstesniasias bendruomenes.

Neliko ir jausmo, kad laikas svarbus. Kažkada atrodė protinga laiką ir pinigus skirti tam, kad Vakarai nusileistų komunizmui ar neatidarytų durų į NATO. Senaisiais laikais Čikagoje, Cleveland ir kitur milijonai rinkėjų politikus rinkdavo pagal jų požiūrį į „užgrobtąsias tautas”.

Kaukazo tautų diaspora vis dar stipri

Tuo tarpu armėnų diaspora vis dar lieka didelė jėga. Politikai Washington, DC sudreba vien išgirdę žodžius „armėnų lobistai”.

Statoma Berlyno siena.

100 metų skautybei Amerikoje

ALEKSAS VITKUS

Turbūt nėra lietuvio, vyresnio ar visiškai jauno amžiaus, skauto ar ne skauto, kuris nežinotų Baden Powell – visame pasaulyje paplitusios skautybės įkūrėjo. Ne vienas mūsų žavėjomės jo jauniems žmonėms sukurtu judėjimo idėjomis, patys išgyvenome tuos jaunystės metus, kuriuos su malonumu prisimename.

Jį šiomet prisimena ir Amerikos skautai, švęsdami 100 metų skautybės sukaktį Amerikoje. Gal panašiai, kaip prieš daug metų ir Lietuvoje buvo švęsta 10 metų skautybės sukaktis, kai 1927 m. balandžio 29 d. prez. Antanas Smetona kalbėjo: „Mūsų viltis – jaunuomenė. Koks džiaugsmas būti jaunam, ruoštis į gražų gerą gyvenimą, lavinti savo dvasios ir kūno jėgas ir atiduoti savo tautos kūrybai visa, ką turi geriausio savo sieloje!”

Amerikoje skautybės judėjimas prasidėjo 1910 m. stambaus spaudos magnato William Randolph Hearst pastangomis, jam įkūrus „American Boy Scouts” organizaciją (ABS). Maždaug tuo pačiu laiku atsirado ir kitos grupės, pasivadinusios skautų organizacijomis, tik kitokiu vardu, pvz., USBS ir kitos. 1916 m. dar vienas spaudos leidėjas William D. Boyce įsteigė organizaciją, pavadintą „Boy Scouts of America” (BSA). Tarp jų vyko nesutarimai, daugiausiai dėl surinktų skautybės judėjimui remti aukų paskirstymo. BSA buvo atstovaujama buvusio New York valstijos gubernatoriaus ir Aukščiausiojo JAV teismo teisėjo Charles Evans Hughes. Ginčai ir nesutarimai pasibaigė, kai 1919 m. Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad tokie žodžiai kaip „skautai”, „skautybė”, „skautavimas” ir pan. gali būti vartojami tik BSA organizacijos.

Skautybės judėjimui prasidėjus, dar didelė dauguma amerikiečių gyveno mažuose miesteliuose ir kaimuose, kai medžioklė ir žuavimas buvo vos ne kasdieninis užsiėmimas, kai vaikai eidavo į mokyklą pėsti arba važiuodavo dviračiais.

Skautai ypač daug prisidėjo prie Antrojo pasaulinio karo metu vykdytų vertingų kampanijų, pvz., metalo ar gumos atliekų rinkimo, bonų pardavimo karo išlaidoms padengti, pagalbos ugniagesių brigadoms ir t. t. Skautų organizacija buvo išaugusi iki daugiau nei milijono aktyvių narių. Augo ji ir pokario „baby boom” laikais, bet po to tas augimas gerokai sulėtėjo, atsiradus naujosios technologijos elektroniniams „žaislams” kaip „iPod”, „smart phone”, „laptop” ir kitokiems, nukreipusiems jaunimo dėmesį nuo kadaise jam įprastų žaidimų, reikalaujančių fizinio dalyvavimo. Vis dėlto apskaičiuojama, kad iki šiol per tą 100 metų Amerikos skautų veikloje yra dalyvavę daugiau nei 114 mln. jaunų žmonių.

Bob Mazzuca, skautų organizacijos vadas Amerikoje, neseniai kalbėdamas su spauda pripažino, kad skautų organizacijoje bręsta reikalas šį bei tą keisti, tuo pačiu neatsisakant pagrindinių judėjimo idėjų: „Dievo, Tėvynės ir Artimo.” „Skautavimas turės prisitaikyti prie naujos technologijos, į skautus turėsime pritraukti daugiau lotynų kilmės jaunuolių, turėsime agresyviai gintis nuo kartais neužtarnautų buvusių skautų kaitinimų dėl tariamos pedofilijos”, – aiškino Mazzuca. BSA nėra neturtinga, ką parodo ir 10,600 akrų žemės West Virginia valstijoje įsigijimas, kur vyks būsimi skautų sąskrydžiai (jamborees). Tą pirkinį įgalino garsaus statybos pramonininko S. D. Bechtel, Jr. fondo 50 mln. dol. auka. Praėjusiais metais BSA turėjo 1,2 mln. dol. pelno, jos visas turtas siekė apie 500 mln. dol.

Šimto metų skautybės Amerikoje sukakties iškilmės prasidėjo liepos 28 d. Fort A.P. vietovėje, Virginia valstijoje. Ten išdygo 18,000 palapinių, priglaidusių 45,000 skautų ir jų vadovų. Ten gal ne vienas naujas skautas duos skauto įžodį: „Brangindamas savo garbę, aš stengsiuosi tarnauti Dievui ir mano Kraštui, paklusti skautų įstatui, visuomet padėti artimui ir išlaikyti save fiziškai stipriu, protiškai budriu ir moraliai tiesiu.” Amerikiečių skautų įstatas skamba šitaip: „Skautas yra patikimas, lojalus, paslaugus, draugiškas, mandagus, geras, paklusnus, linksmas, taupus, drąsus, švarus ir nuolankus” (laisvas mano vertimas – A. V.).

Minėdami skautybės Amerikoje šimtmečio sukaktį, pagerbkime ir skautybės įkūrėją B. Powell, keliais sakiniais prisimindami jį ir jo gyvenimą.

B. Powell gimė didelėje šeimoje, kur iš dešimties vaikų užaugo tik šeši. Jo tėvas buvo matematikos profesorius Oxford University, o motina – garsiojo admiralo lordo Nelson vaikaitė. Užaugęs jaunas Robertas įstojo į kariuomenę, buvo išsiųstas į Indiją, o po to į Afriką. Skautybės idėja jam kilo Pietų Afrikoje, Mafekingo apsupimo metu apie 100 mylių nuo Johannesburg. Pagarsėjo jis tame legendiniame gynime, sulaukęs 45-ių metų tapo jauniausiu britų armijos generolu.

Afrika jam patiko ir jis nutarė apsigyventi Kenijoje, netoli nedidelio Nyeri miestelio, apie 60 mylių nuo sostinės Nairobi. Ten jis ir buvo palaidotas. Kartu su juo ten ilsisi ir jo žmona Olave, mirusi 1977 m.

Kai B. Powell mirė 1941 m., jo mirties pranešime buvo skelbiama: „Nė vienas valstybės vyras, princas, karalius ar šventasis nebuvo apverktas tokio didelio skaičiaus berniukų, mergaičių, vyrų ir moterų iš viso pasaulio kraštų.” Būtų ir Lietuvoje tada jo gedėję, bet tuo metu Lietuva buvo okupuota, ir jos laikraščiai apie Powell mirtį turbūt nieko nerašė, nes skautų organizacija ten jau buvo uždaryta.

Negaliu neprisiminti, kad ir aš, kadaise keliaudamas po Keniją, turėjau didelę garbę aplankyti to žmogaus namuką, kuriame jis gyveno ir mirė, bei kapines, kuriose jis palaidotas. Stovėjau prie jo kapo ir žiūrėjau į skautų ženklą, reiškiantį „Aš nuėjau namo.” Jis jau nuėjo namo. O mes, gyvieji, džiaukimės jo palikimu, tikėdamiesi, kad gražūs skautybės idealai, mus kadaise taip uždegę, ir toliau gyvuos mūsų jaunesnėse kartose.

LIETUVOS IŠEIVIJOS STUDENTŲ STAŽUOTĖ

JAV LB LISS žinios: Lietuvos darbovietės studento stažuotojo akimis

Meno ir muzikos pasaulis

**LAURA
STANKEVIČIŪTĖ**

Daina Fischer ir Andrius Novak dirbo Kauno valstybinėje filharmonijoje, o Vilniuje jų keliai išsiskyrė, jiems patraukus į skirtingus darbus. Tuo tarpu Giedrė Krulikaitė stažavosi Vilniaus dailės akademijos Kauno dailės fakultete, po to persikėlė į Vilnių ir dabar dirba su vietiniais menininkais.

Operą studijuojanti D. Fischer savo stažuotę pradėjo Kauno valstybinėje filharmonijoje pas Joną Antanavičių, žinomą tenorą. Tris kartus per savaitę turėdavo pamokas, kurių metu tobulino techniką, mokėsi naujų kūrinių. Jai buvo paskirta ir studija, kurioje galėjo praktikuotis, groti pianinu. Daina pasakojo, jog abu su Andriumi turėjo progą susipažinti su Filharmonijos reklamos kampanija – patys dalijo skrajutes. Daina sako, kad Antanavičius buvo nuostabus mokytojas, patirtis Filharmonijoje bei pažintis su kitais atlikėjais privertė ją apsispręsti grįžti į Vilnių ar Europą ir ten apsiginti magistro laipsnį. Antanavičius jai pasakė daug vertingų dalykų, davė puikių patarimų ateičiai. Tai sustiprino Dainos tikėjimą savo studijų sėkme ir karjera.

Šiuo metu mergina tęsia savo stažuotę Vilniuje. Čia ji susipažino su vargonininke Renata Marcinkute, kartu su ja rengiasi Mišioms Šv. Kazimiero bažnyčioje. Daina giedos prieš Mišias ir po jų. Ji taip pat lanko paskaitas pas sopraną Astą Krikščiūnaite, operos solistę, dirbančią Muzikos akademijoje Vilniuje. Dainai sakė, jog jai labai patinka jos stilius ir balsas.

Kauno valstybinėje filharmonijoje taip pat stažavęsis Andrius savo stažuotės metu dalyvavo organizuojant XV tarptautinio Pažaislio muzi-

kos festivalio renginius. Tai vienas iš prestižiškiausių festivalių Lietuvoje, kuriame koncertuoja įžymūs Lietuvos ir užsienio atlikėjai, solistai. Andriui tai buvo nepakartojama praktika, nes jos metu susipažino su projektų vadyba. Jis teigia, jog jam tai buvo labai naudinga, nes ji domina muzikos pasaulis, šiuo metu Andrius studijuoja muzikos vadybą. Praktikos metu jis taip pat padėjo su prie renginių reklama bei atlikėjų aptarnavimu. Festivalio metu buvo pristatyta flamenco ir klasikinę muziką jungianti premjera „Orkestrinis flamenco“ ir Vytauto Rumšo režisuotas spektaklis „Katedra“ pagal Justino Marcinkevičiaus dramą.

Be muzikos vadybos Andrius atliko mušamųjų instrumentų partijas Kauno miesto simfoniniame orkestre. Liepos 6 dieną Valstybės dienai skirtame renginyje jis grojo mušamaisiais kompozitoriaus Vidmanto Bartulio oratorijos „Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto padėka Lietuvai ir jos žmonėms, laimėjus Žalgirio mūšį“ premjeroje. Jam labai patiko groti didelėje scenoje su gerais muzikantais. Andrius sakėsi daug bendravęs su Kauno filharmonijos vadovu Justinu Krėpšta bei kompozitoriumi Bartuliu, kurie labai maloniai ir šiltai jį sutiko, suteikė daug galimybių tobulėti, dirbti. Stažuotės metu Andrius susipažino su daug įvairių žmonių ir tuo labai džiaugiasi.

Atvykęs į Vilnių Andrius pradėjo ieškoti muzikos grupių, ima iš jų interviu, norėdamas daugiau sužinoti apie skirtingus stilius, muzikos vadybą, ką žmonės apie tai galvoja. Jis jau bendravo su „Inculto“ grupe, dar planuoja susitikti su „Saulės klišu“ bei įvairiomis džiazų grupėmis. Vaikinas džiaugiasi savo praktika ir suteikta galimybe dalyvauti LISS programoje, nes pats nebūtų galėjęs susipažinti su tiek daug įvairių atlikėjų ir garsių žmonių.

Giedrė Krulikaitė, studijuojanti tapybą ir piešimą, Kaune turėjo savo studiją, kurioje galėjo individualiai dirbti. Jai taip pat buvo paskirtas tapybos dėstytojas iš Vytauto Didžiojo

universiteto, kuris jai suteikė galimybę susitikti su kitais menininkais ir pasisemti iš jų žinių. Dėstytojas Giedrei leido stebėti meno kritiką tapybos ir žemės meno klasėje. Tai jai paliko didelį įspūdį. Užmegzti ryšiai su garsiais Lietuvos dailininkais. Kaune Giedrė lankė muziejus bei galerijas. Jai patiko darbo įvairovė – daug pamatė, o ne sėdėjo vienoje vietoje.

Vilniuje Giedrė taip pat turi savo studiją, bendrauja su Lietuvos tautodailininkais. Čia ji susipažino su Lietuvos tautodailininkų sąjungos Vil-

niaus bendrijos pirmininke Ramute Kraujaliene. Ir šiame mieste netrūks ta pažinčių su įvairiais menininkais. Giedrei buvo labai įdomu išmokti austi juostas su tautodailininke ir juostų audėja Vita Babičiene. Praktikos metu ji lanko parodas, muziejus. Giedrė sako, jog Kaune darbas buvo labiau akademinis, kur gilintasi į meno sąvoką. O Vilniuje ji bendrauja daugiau su menininkais, kurie kuria savo laisvalaikį ar šiaip dėl malonumo, tad, sako ji, čia visai kita nuotai-

Giedrė Krulikaitė

Susitikimas su LR Seimo kancleriu Jonu Mileriu

**EGLĖ
GINTAUTAITĖ**

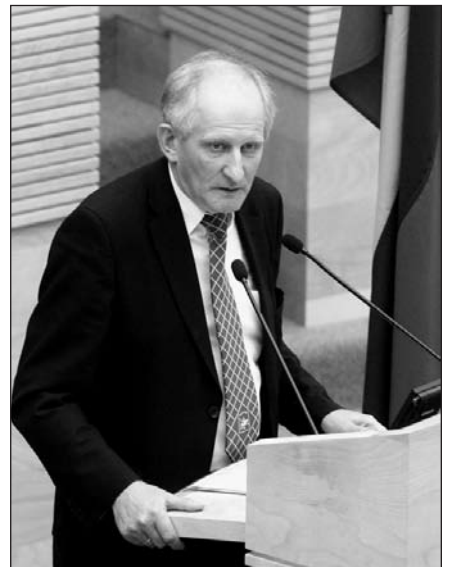
LR Seimas liepos 2 dieną LISS stažuotojams padovanojo dar vieną staigmeną. Mums buvo suteikta galimybė asmeniškai susitikti ir padiskutuoti su Seimo kancleriu Jonu Mileriu. Tai ištis didelė garbė, nes kanclerio titulas yra vienas iš aukščiausių Lietuvos vyriausybėje. Tiek opozicija, tiek valdantieji pritarė Milerio paskyrimui į kanclerio pareigas, balsavimo metu jis surinko daugiau nei 90 balsų. Tokia balsų persvara įtikina, jog J. Mileris ištis turi stiprų palaikymą LR Seime, ir įžiebia viltį, kad požiūris į Seimą ilgainiui pagerės. Prieš perimdamas Seimo kanclerio pareigas J. Milerius vadovavo Seimo Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamentui, jo patirtis šioje srityje tikrai pravers naujose pareigose.

Viena iš J. Milerio vizijų yra labiau iškelti kasdieninę Seimo veiklą į viešumą ir suteikti visuomenei galimybę stebėti politinius procesus ir priimamus sprendimus gyvai. Tikimasi, kad suteikiant didesnes galimybes žiniasklaidai ir sukūrus Seimo televizijos kanalą, Seimo veikla taps skaidresnė, ir Lietuvos visuomenė

galės įvertinti ne tik Seimo klaidas, bet ir gerus darbus.

Mūsų susitikime kancleris ir pristatė šį projektą, turėjome galimybę pamatyti, kaip toks kanalas atrodytų. Seimo posėdžių pertraukų metu būtų rodomi anonsai ir įvairios Seimo naujienos. J. Milerius mums leido pasivaikščioti po Seimo užkulisius ir pamatyti, kaip filmuojami posėdžiai.

Atsiradusi proga susipažinti ir pabendrauti su pačiu Seimo kancleriu – tikrai ne kasdieninis nutikimas. Buvome labai maloniai priimti, nuoširdžiai dėkojame J. Mileriui už patirtus įspūdžius.

Seimo kancleris Jonas Milerius.
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Daina Fischer

Andrius Novak

KOMENTARAI

Skaitytojų dėmesiui siūlome du komentarus viena tema – Ar teisingai pasielgė Lietuvos Katalikų Bažnyčia, nusprendusi neįsileisti š. m. birželio 26 d. mirusio Lietuvos Respublikos Prezidento Algirdo M. Brazausko karsto į Arkikatedrą?

Abejotinas sprendimas

LEONIDAS RAGAS

Velionio prezidento Algirdo Mykolo Brazausko karsto neįsileidimas į Vilniaus Arkikatedrą sukėlė sunkiai nutildomą triukšmą. Daug kas, tarp jų ne vienas tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje ištikimas katalikų tikėjimui, nesupranta, kodėl per buvusio Lietuvos komunistų partijos generalinio sekretoriaus, Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko, pirmojo atsikūrusios Lietuvos Respublikos prezidento bei vėliau premjero Brazausko laidotuves nebuvo suruoštos išskirtinės, gedulingos Mišios, kaip buvusiam šalies vadovui lyg ir priderėtų.

suvokė, jog buvęs populiarius tarybinės, o vėliau laisvos Lietuvos vadovas, daugelio nuomone, yra padaręs Lietuvai ir daug gero? Beje, kitų šalių atstovai aukštai vertina velionio įnašą į visos Europos politinį gyvenimą, jo sugebėjimą bendrauti net su penkiaais sovietų vadais – nuo Leonid Brežnev iki Boris Jelcin – ir apibūdina jį kaip keliolika metų buvusį Lietuvos politikos patriarchą. Dėl „gaspadoriško“ ir draugiško būdo Brazauskas buvo plačiai mėgstamas ir gerbiamas.

Anot arkivyskupo, didžiausia velionio nuodėmė („pats netiesiau-

Arkivyskupo teigimu, Prezidento laidotuvėms buvo pasirinktas tinkamiausias variantas. Tačiau daug kas tuo abejoja ir mano, kad sprendžiant jautrius klausimus pritrūko geros valios.

Ypač nesuprantama, kad nebuvo rasta vietos velionio karstui Vilniaus Arkikatedroje, nes prieš mirtį Prezidentas atliko išpažintį, jam buvo suteiktas ligonių sakramentas (paskutinis patepimas). Todėl tikrai atrodė, kad laidotuvių metu durys į šventovę jo karstui bus plačiai atidarytos – ne taip, kaip per 1993 metų inauguraciją, kai Brazauskui nebuvo leista įžygiuoti pro paradines duris. Šį sykį buvo tikėtasi, jog bus atsižvelgta į velionio prieš mirtį išreikštą valią, kad jo paskutinė kelionė į Antakalnio kapines prasidėtų būtent iš Vilniaus katedros.

Nors laidojimo dieną per kasdienes rytines Mišias Arkikatedroje buvo melstasi už Brazauską, o jos pakiliai aukotos paties kardinolo Audrio Juozo Bačkio, apaštališkojo nuncijaus Luigi Bonazzi ir trijų vyskupų, deja, jose ne visa Prezidentą paskutinėn kelionėn į kapus lydėjusi palyda dalyvavo – velionio artimieji ir kai kurie valdžios nariai meldėsi kituose Dievo namuose, Kaišiadoryse.

Apie kilusį triukšmą pirmasis Lietuvos Katalikų Bažnyčios vardu pasisakė arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Jo komentaras apie susidariusią padėtį buvo išspausdintas liepos 2-os ir 10-tos dienos „Drauge“. Pasirodo, vienur sakoma, jog vyskupams nekilo jokių abejonių dėl bažnytinio laidojimo, nes velionis Prezidentas prieš mirtį buvo priėmęs sakramentą. Galutinį sprendimą – karsto į Katedrą nenešti – priėmė vietos ordinaras, kas būtų Jo Eminencija kardinolas, metropolitas A. J. Bačkis. Tačiau kitur sakoma, jog vyskupai priėmė nepopuliarių sprendimą, neįsileisdami dideliame spaudime.

Stebina arkivyskupo žodžiai: „Niekas iš mūsų nemanėme, kad galėtų kilti toks triukšmas.“ Nejaugi Lietuvos dvasininkija nepažįsta Lietuvos žmonių, nejaugia jų pulso, ne-

sias žingsnis“) buvo priklausymas komunistų partijai. Ar lietuvių tautai būtų buvę naudingiau, jei vietoj Brazausko Lietuvai būtų vadovavęs koks nelietuvis, atsiųstas iš Maskvos? Abejoju ir nemanau, kad svetimas asmuo būtų sugrąžinęs komunistų pasiglemžtą Lietuvos katalikų pagrindinę šventovę – Vilniaus Katedrą, kaip pasielgė velionis net keletą metų prieš atgaunant Lietuvos nepriklausomybę. Beje, ilgus metus išbuvęs šalies vadovu kritiniu laiku pasuko teisingu keliu tautos link, tartum koks iš evangelijos nužengęs paklydėlis.

Lietuvoje nuo Vilniaus iki Klaipėdos apie velionio prez. Brazausko laidotuves teko daug išgirsti nuomonių iš Bažnyčiai prisiekusių, ją palaikančių ir iš prie jos slenksčio priartėjusių užrūstintų žmonių. Daugiausia buvo įskaudintai priekaištauta dėl, žmonių supratimu, neišjaustos, užsispyrusios ir neatlaidžios Bažnyčios laikysenos. Jų nuomone, tokie kaip šviesios atminties kardinolas Vincentas Sladkevičius arba monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas būtų pasielgę kitaip. Jie nebūtų priėmę visuomenėje daug prieštaringų vertinimų sukėlusį, žmones supriešinusį nepopuliarių sprendimą. Tik mažas skaičius sutiko su Katalikų Bažnyčios hierarchų sprendimu, dauguma jų argumentavo remdamiesi daugiau politinėmis, negu religinėmis nuostatomis.

Arkivyskupo teigimu, Prezidento laidotuvėms buvo pasirinktas tinkamiausias variantas. Tačiau daug kas tuo abejoja ir mano, kad sprendžiant jautrius klausimus pritrūko geros valios. Tuo buvo pakenkta Lietuvos Katalikų Bažnyčiai, nes gailestingumo stokojantis abejotinas jos hierarchų sprendimas nebus greitai pamirštas, ne vienas liks atstumtas nuo Bažnyčios, paliekant juos dar labiau abejingesniais.

Bažnyčios gynėjo šarvus užsidėjus

VILIUS BRAŽĖNAS

Kadangi Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchai vis dar nėra įkūrę šiems dvasiškai šurmuliuojantiems laikams reikalingos būtinybės – parapijose suburti bent po tris asmenis į komitetus bažnyčiai ginti – Bažnyčios šmeižėjai įvairiuose frontuose turi laisvas rankas. Jei egzistuočių platus puolimams atremti tinklas, Prezidento Algirdo Mykolo Brazausko laidotuvių režisieriai nebūtų drįsę laužtis į Arkikatedrą ir, tam nepavykus, apmėtyti Bažnyčią melo dumbly. Dabar Bažnyčia neturi gynybos tvirtovių, tad tenka gynėjo šarvais apsišarvuoti partizanams – Bažnyčios gynėjams.

Netrumpame savo gyvenime esu stebėjęs net keletą civilizuotų kraštų žymių prezidentų ir monarchų laidotuvių. Mirusieji buvo laidojami su orumu ir pagarba jų rangui, susilaukiant nuo politinių ir religinių provokacijų.

Labai gaila, kad pirmosiose mano stebėtose Lietuvos Prezidento laidotuvėse gana ryškiai prasikišo provokacinė režisūra. Kalbu apie šiais metais birželio 26 d. mirusio LR Prezidento A. M. Brazausko laidotuves ir sovietinio tvaiko propagandinį šurmulį, sukeltą kelios dienos prieš jo mirtį. Tai tikrai nepagerino nei Lietuvos, nei Prezidento įvaizdžio. Atšiaurus laidotuves savo tikslams panaudojusių propagandininkų elgesys vos nepavertė jų į provokuojantį netiesos festivalį. Lyg kas nors būtų sumanęs panaudoti laidotuves kitiems tikslams, o ne atsisveikinti su velioniu. Vien tik šiurkščiam tiesos negerbime buvo galima įžiūrėti „buvusiųjų“ braižą.

Matyt, buvo bandoma pasinaudoti tuo, kad buvo laidojamas sudėtingu SSRS ir Lietuvos laiku, sudėtingomis aplinkybėmis gyvenęs sudėtingas asmuo. Pasigirdo įtarimų, jog prisidengus laidotuvėmis bandyta išbaltinti kruvinąją okupacinį komunizmą, o buvusiems Maskvos statytiniams nuo savo rankų nusiplauti – nors tik dvasinį-intelektualinį – tautos kraują. Keista, kad velionio politiniai draugai ir šeimos artimieji nesustabdė Brazauskui skirtų, atkirčio reikalaujančių provokacijų.

Laidotuvių progomis dažnai būna primenamas senovės romėnų posakis: „Apie mirusį gerai arba nieko.“ Šiandien to posakio negalima taikyti žymiam visuomenininkui ar politikui. Nė vienas, kas palieka raštus, knygas, politinių bei filosofinių pasisakymų straipsnius, „nemiršta“, niekad „nenutyla“. Šiuo atveju už velionį Brazauską kalba ne vien jo minčių palikimas, bet ir laidotuvių nepasiskelbusių, tikrų režisierių surežisuotas atkaklus brovimasis į grynai religinę sritį. Kaip prancūzai sako, atsirado „didesnių katalikų už Popiežių“. Tokių pasirodė net tarp

buvusių LR aukštų pareigūnų.

Į „viešosios erdvės“ nemalonę pateko Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchai, pasipriešinę Prezidento karsto įnešimui (velionio dvasiniam paaukštinimui?) į Vilniaus Arkikatedrą. Anot pranešimų, dėl to net „Bažnyčios reitingai“ smuko. (Lyg ji būtų politinė partija ar krepšinio komanda.). Reitingieriams reikia priminti, kad maskvinių okupantų ir jų statytinių akyse Bažnyčios „reitingas“ buvo „0“.

Net religijos egzamino išlaikymas penketuku Kauno Jėzuitų gimnazijoje (1933 m.) manęs nepadarė teologu. Tačiau ten mokė ir apie „apologetiką“ – Bažnyčios gynimo prievolę. Tad bandysiu apginti Lietuvos vyskopus nuo juos mokinančių ir puolančių popiežių.

Mano spėjimu, mūsų vyskupai prezidento laidotuvėse susidūrė, net religinių dėsnių nesvarstant, su sunkiai išsprendžiamu socialiniu (ar „socialistiniu“?) klausimu: kaip Arkikatedroje išspręsti „gero kataliko“ dviejų gyvų mirusiojo Prezidento žmonių prie karsto pasodinimo formalumą? Kuri turės būti kairėje, o kuri – dešinėje? Kuri galvūgalyje, o kuri – kojūgalyje? Vargu ar visus būtų patenkinęs abejotinas sprendimas į bažnyčią įnešti tik karstą.

Kiek prisimenu iš gimnazijos religijos kurso, ir skelbiamos „gero kataliko“ atliktos išpažinties klausimas pakimba miglose. Išpažintis nesibaigia prisipažinimu nusidėjus. Tik nelaimės – „staigios ir netikėtos mirties“ – atveju, kiek suprantu, reikalas lieka tarp žmogaus ir Dievo. Kitais atvejais ataskaita turi įvykti šiame pasaulyje. Į tai įeina atgaila, skriaudų atitaisymas, neteisėtai įgyto turto grąžinimas. Reiškia, gali būti ne viena priežastis, kodėl bet kuris kunigas gali neįleisti karsto į bet kurią bažnyčią.

Matyt, tiesa, kad tylą dažnai daug ką pasako. Naciniai ir komunistiniai socialistinio fronto garsiakaliai, Bažnyčios kritikai staiga prarado balsą, kai vienas vyskupas jų panosėn pakišo „lygybės“ pipirinę: Bažnyčia negali daryti išimtį turtinam ir galingam. Tai tiek to mano bandymo vykdyti kataliko apologeto priedermę.

Dar žodelis dėl Arkikatedros. Pagal Vatikano istoriką kun. Malachi Brendan Martin, Katedros iš Lietuvos užgrobimo klausimas iškilo, kai Michail Gorbačio, prisidengęs „perestroika“, siekė pasimatymo su popiežiumo. Vatikanas nurodė Maskvai, kad Arkikatedra yra viena iš kliūčių susitikti. Spėjama, kad Vilniuje suskambėjo skambučiai iš Maskvos, nes Gorbis buvo priimtas Vatikane, o Arkikatedra pagaliau grįžo katalikams.

REMKIME DRAUGO FONDĄ – RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!
TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG

Lietuvoje ima trūkti vairuotojų

Delfi.lt nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (verslo-zinios.lt) – Lietuvos vežėjai teigia, kad padidėjus krovinių srautams jie susidūrė su sena problema – trūksta tolimųjų pervežimų vairuotojų. Rinkoje beveik neliko per krizę atleistų vairuotojų – jie rado kitus darbus arba emigravo.

„Pirmąjį ketvirtį vairuotojų pasiūla buvo pakankama, o šiandien jų trūksta“, – sako Algimantas Kondrusevičius, vežėjų sąjungos „Linava“ prezidentas. Krovinių apimtys didėja, tačiau, pasak A. Kondrusevičiaus, dar sunku pasakyti, ar tai ilgai truks. „Atkuto Europa, ypač atsigavimas jaučiamas Europos Sąjungos šalyse. Be to, gana stiprus pagyvėjimas juntamas Rusijos rinkoje“, – teigia A. Kondrusevičius.

„Bėda, kad ne kiekvienas, kuris moka vairuoti, gali dirbti tolimųjų pervežimų srityje. Vairavimo įgūdžių čia nepakanka – reikia suprasti, kaip krovinį tvirtinti, išmanyti apie darbo ir poilsio režimą, žinoti skirtingas kelių sistemas, bent truputį mokėti užsienio kalbą“, – sako Mindaugas Kapleris, bendrovės „Samarina“ generalinis direktorius. Jis sako, kad kol kas bendrovė randa žmonių Lietuvoje, tačiau pats laikas galvoti apie įdarbi-

nimą vairuotojų iš trečiųjų šalių.

Anot Jono Griciaus, įmonės „Evekas“ Transporto skyriaus direktoriaus, įdarbinti vairuotoją, pavyzdžiui, iš Baltarusijos, užtrunka apie metus. „Labai daug popierizmo. Kai samdėme pirmuosius vairuotojus iš Baltarusijos, praėjo metai nuo tada, kai ėmėme tvarkyti popierius, iki tada, kai vairuotojai sėdo prie vilkiko vairo“, – kalba J. Gricius.

Seniau vairuotojai iš trečiųjų šalių sudarė apie trečdalį „Eveko“ darbuotojų. A. Kondrusevičius teigia, kad vairuotojų kartos auginimu pagaliau turėtų užsiimti valstybės institucijos. „Beveik pusės vairuotojų amžius yra nuo 41 iki 50 metų. Valsitybė ruošia bet ką, tik ne tai, ko reikia. Mes nuolat keliame šią problemą – mūsų verslas imlus darbo jėgai“, – teigia „Linavos“ vadovas.

J. Gricius sako, kad „Evekas“ seniau pats mokydavo darbuotojus ir buvo išsiugdęs daug vairuotojų, bet per krizę profesija tapo nepopuliari, mokytis niekas nenorėjo, nes įmonės samdė tik patyrusius žmones, o atleisti vairuotojai pasitraukė iš rinkos.

M. Kapleris, sako, kad sunkmečiu maždaug trečdaliu sumenko vežėjų pajėgos – įmonės bankrutavo arba sustabdė krovinių pervežimą. „Dar metų pradžioje darbo vis dar trūko, o dabar jo pakanka. Kainos dar neatsistatė, bet jos bent jau proto ribose. Manau, kad padėtis stabilizavosi, ir reikia tikėtis, kad tai – atsigavimo pradžia. Vežėjai visada pirmi pajunta ūkio būklę“, – teigia pašnekovas.

Pasak J. Griciaus, krovinių srautai šiek tiek atsigavo, bet tam įtakos turi sezoniškumas. „Rugpjūtį 80 proc. italų gamyklų užsidaro. Tas pats vyksta Danijoje, Ispanijoje. Prieš išeidami atostogauti jie visi išsiveža produkciją ir labai padidėja transporto poreikis, kainos išauga 20–30 proc. Nors šiemet srautai didesni nei pernai tuo pačiu metu. Jie tokie patys kaip užpernai“, – kalba J. Gricius.

Bus tvarkoma Laisvės statula

New York, rugpjūčio 10 d. (Delfi.lt) – Visame pasaulyje žinoma Laisvės statula New York mieste bus uždaryta vieneriems metams, kol bus atlikti saugumo sistemos tobulinimo darbai. Turistai galės lankytis Laisvės saloje esančiame parke, tačiau galimybės patekti į pačią statulą bus ribojamos iki 2011 metų spalio, kai bus minimos jos pastatymo 125-osios metinės.

„Įgyvendinant 26 mln. JAV dolerių vertės projektą, bus įrengti gaisrui atsparūs laiptai, liftai ir priešgaisriniai išėjimai“, – sakė Laisvės statulos nacionalinio paminklo vyriausiasis specialistas David Luchsinger.

Laisvės statulą kasmet aplanko daugiau nei 5 mln. žmonių, pats sezono įkarštis būna vasarą – tada statulą kasdien aplanko maždaug po 26,000 turistų.

Šių metų liepą lankytojai buvo trumpam iškeldinti iš statulos, per klaidą įsijungus priešgaisrinei sirenai, tačiau jos saugumo sistemą planuota pertvarkyti jau seniai, sakė D. Luchsinger.

„Pakanka pasakyti, jog šis uždavinys yra milžiniškas“, – pabrėžė jis.

Delfi.lt nuotr.

Laisvės statula taip pat buvo uždaryta po 2001 metais rugsėjo 11 dieną New York ir Washington miestuose įvykdytų teroro išpuolių. Lankytojams ji vėl buvo atverta 2004 metais, tačiau apžvalgos aikštelė statulos karūnoje neveikė iki praėjusių metų.

Svarbu žinoti

SAS leis vežtis daugiau bagažo

Lietuviams.com – Skandinavijos oro linijos SAS pereina prie bendros registruoto bagažo vienetų tvarkos. Ji bus taikoma visiems SAS grupės skrydžiams, vykdomiems SAS, „Blue 1“ ir „Wideroe“ oro linijų. Keleiviai, skrendantys verslo klase, nuo spalio 1 dienos galės nemokamai vežti du bagažo vienetus po 32 kg. Ekonominės ekstra klasės keleiviai – du bagažo vienetus po 23 kg. Tuo tarpu ekonominės klasės keleiviai galės nemokamai vežti vieną bagažo vienetą iki 23 kg, prie dabartinio leidžiamo svorio pridėdant papildomus 3 kilogramus.

„Naujoji tvarka bus taikoma siekiant suvienodinti ‘Star Alliance’ taisykles. Iki šiol ekonominės ekstra ir ekonominės klasės keleiviai, skrendantys tarpžemyniniais skrydžiais, galėjo vežti po vieną bagažo vienetą, o keliaujantys šiomis klasėmis Europoje galėjo nemokamai vežti po 20 kg. Tikimės, kad nuo spalio 1 dienos taikoma nauja bagažo vienetų tvarka, galiojanti visiems SAS vykdomiems skrydžiams, bus aiškesnė ir

užtikrins patogias keliavimo sąlygas“, – teigia SAS atstovybės vadovė Lietuvoje Rūta Jucienė.

Keleiviai, turintys SAS klientų lojalumo programos „EuroBonus“ auksines ir sidabrines korteles, galės nemokamai vežti po vieną papildomą bagažo vienetą, kurio svoris priklausys nuo bilieto klasės. Tuo tarpu rankinį bagažą visi SAS keleiviai, kaip ir anksčiau, galės vežti nemokamai.

Pasak Rūtos Jucienės, tyrimai rodo, kad daugiau nei pusę keliaujančiųjų erzina atidėti skrydžiai, todėl oro linijos stengiasi, kad jie būtų vykdomi laiku. „SAS praėjusiais metais pripažintos punktualiausiomis Europos oro linijomis, šią vasarą SAS ir toliau išlaiko šį vardą. Taip pat liepos mėnesį SAS buvo paskelbtos punktualiausiomis pasaulyje tarp visų didžiųjų oro bendrovių“, – sako SAS atstovybės vadovė Lietuvoje Rūta Jucienė.

Antrosios pagal punktualumą liepos mėnesį buvo oro linijos „KLM“, taip pat tarp punktualiausių oro linijų – „Norwegian“, „Air Berlin“, „Ryanair“, „EasyJet“ ir „Iberia“.

Iš užsieniečių Lietuvoje daugiausia rusų

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Delfi.lt) – Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2010 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3,29 mln. Lietuvos piliečių ir 37,000 kitų valstybių piliečių. Iš užsieniečių šalyje daugiausia rusų, baltarusių ir ukrainiečių, tačiau bendras jų skaičius, kaip ir Lietuvos piliečių skaičius, mažėja.

2010 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3,29 mln. piliečių – šiek tiek mažiau, nei prieš metus: 2009 m. šalyje gyveno 3,3 mln. Lietuvos piliečių, o

2001 m. – 3,4 mln.

Iš užsieniečių Lietuvoje daugiausia rusų, kurių šių metų pradžioje buvo 11,700. Prieš metus Lietuvoje buvo registruota 12,300 Rusijos piliečių, o 2001 m. – 13,400.

Be to, 2010 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3,300 Baltarusijos piliečių (2009 m. – 4,800), 1,700 – Ukrainos (2009 m. – 2,500), 500 – Lenkijos (per metus jų skaičius nepakito). Šalyje taip pat gyvena po 400 Vokietijos ir Latvijos piliečių ir 300 amerikiečių.

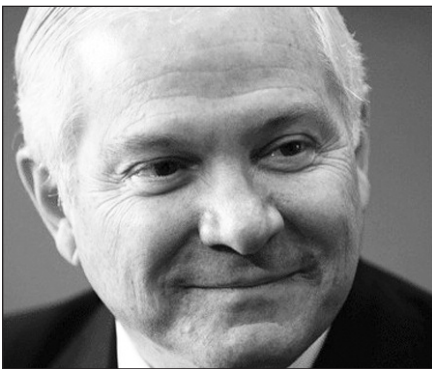
Utena, rugpjūčio 10 d. (ELTA) – Minčios malūne (Utenos r.) prasidėjo tradicinis tarptautinis tapybos pleneras „Soutine dienos“. Tryliką kartą jį surengė Lietuvos dailininkų sąjunga. Į šių metų plenerą susirinko dailininkai iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir Rusijos. Daugiausia šio renginio dėka į Lietuvos kultūrą grąžintas pasaulinio garso tapytojas ekspresionistas Chaim Soutine, XX amžiaus pradžioje Vilniuje apsisprendęs tapti dailininku, čia mokėsis dailės mokykloje ir vėliau Prancūzijoje išgarsėjęs pasauliniu mastu. Projektas „Soutine dienos“ pradėtas rengti 1998 metais, siekiant pagerbti pasaulinio garso litvakų kilmės tapytoją Ch. Soutine (1893–1943). Soutine pavardė sutinkama kiekvienoje meno enciklopedijoje šalia Pablo Picasso, Mark Shagall, Amedeo Modigliani ir kitų praėjusio amžiaus dailės žymybių. Šiais metais plenere dalyvauja dailininkai Algimantas Kliauga, Simonas Skrabulis, Ramūnė Kmieliauskaitė, Jolanta Snežko, Aleksandras Vozbinas, taip pat Piotr Don-dajewski ir Tadeusz Brzeski iš Lenkijos, Ašot Chačaturian iš Rusijos ir dailininkė iš Vokietijos Siuzi Vier. **ELTA** nuotraukoje – dailininkė R. Kmieliauskaitė.

Pasaulio naujienos

Pentagonas taupo naikindamas ginkluotųjų pajėgų vadovybę

Washington, DC, rugpjūčio 10 d. (BNS) – JAV gynybos sekretorius Robert Gates paskelbė, jog ekonomikos sunkmetis verčia panaikinti Jungtinių ginkluotųjų pajėgų vadovybę (Joint Forces Command, JFCOM), kurioje dirba apie 5,000 žmonių, taip pat panaikinti daug kitų gynybos sektoriaus vadovų pareigų.

Robert Gates pareiškė, jog šis žingsnis tėra pradžia naikinant neveiksmingai dirbančias tarnybas Pentagono.

Scanpix nuotr.

Šis pranešimas buvo pirmasis svarbus R. Gates žingsnis siekiant per ateinančius penkerius metus sutaisyti 100 mlrd. dolerių. Jis nurodė, kad šios lėšos reikalingos kitoms Gynybos departamento veikloms, siekiant pertvarkyti kelerius pastaruosius metus vykusią karų nualintas JAV pajėgas ir parengti karius naujiems iššūkiams.

R. Gates ir kiti Pentagono parei-

gūnai nenurodė sumos, kurią tikimasi sutaupyti, įgyvendinant šias priemones, tačiau manoma, jog ji bus mažesnė, nei mėgina sutaupyti atskiros karinės tarnybos. Dideli išlaidų karpymai būtini, atsižvelgiant į sunkią ekonomikos padėtį ir tikimybę, kad Kongresas nebedidins Pentagono biudžeto, kuris buvo beveik dvigubai padidintas po 2001 m. rugsėjo 11 d. išpuolių, pabrėžė R. Gates.

Tikėtina, kad Pentagono planai sulauks audringo politikų atsako, ypač įstatymų leidėjų, kurie baiminasi, jog jų atstovaujamuose regionuose bus sumažinta darbo vietų. JFCOM panaikinimą tikriausiai palaikys JAV prezidentas Barack Obama, kuris pagyrė visuotines pastangas veržtis diržus, tačiau neminėjo JFCOM ir dviejų kitų mažesnių planuojamų naikinti tarnybų.

R. Gates pareiškė, jog šis žingsnis tėra pradžia naikinant neveiksmingai dirbančias tarnybas Pentagono, kurio metinis biudžetas kartu su išlaidomis karams Irake ir Afganistane – beveik 700 mlrd. dolerių.

Gynybos sekretorius taip pat nori 10 proc. apkarpyti lėšas, skiriamas Pentagono sutarčių vykdytojams; trejiems metams išaldyti darbuotojų skaičių departamente, gynybos sektoriaus agentūrose ir kovinių pajėgų vadovybėje; per dvejus metus panaikinti mažiausiai 50 aukštų karinių ir 150 civilinių pareigų.

P. Kagame perrinktas Ruandos prezidentu

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (BNS) – Ruandos prezidentas Paul Kagame užsitikrino triuškinamą daugumą šalies vadovo rinkimuose ir tikriausiai liks pareigose antrai kadencijai, rodo negalutiniai balsavimo rezultatai.

Dešimtys tūkstančių P. Kagame šalininkų susirinko sostinės Kigalio pagrindiniame futbolo stadione švęsti pergalės po pirmadienį vykusią rinkimų. Buvo leidžiamos ugnies salvės ir skambėjo regio muzika, tačiau prieš balsavimą šioje genocidą patyrusioje šalyje tvyrojo įtampa, kurią dar labiau padidino suėmimai ir nužudymai.

Suskaičiavus balsus 11-oje iš 30 Ruandos regionų paaiškėjo, kad P. Kagame surinko 92,9 proc. balsų, nurodė rinkimų komisijos vadovas Chrysologue Karangwa. Tarp prezidento varžovų daugiausiai balsų (4,9 proc.) užsitikrino Jean Damascene Ntawukurirayo iš Socialdemokratų partijos (PSD). Kiti du kandidatai surinko 1,5 ir 0,7 proc. balsų.

Paskelbus šiuos rezultatus, džiūgaujantis P. Kagame stadione padėjo savo šalininkams, kad jie „tikamai pasirinko“, tačiau kol kas nepaskelbė savo pergalės.

„Toliau dirbsime, kad mūsų šalis visada pirmautų, – sakė prezidentas. – Tai jūsų ir visų Ruandos žmonių pergalė.“

Anksčiau rinkimų pareigūnai paskelbė, kad P. Kagame surinko 96,7 proc. užsienyje balsavusių Ruandos piliečių balsų. Šis pranešimas sukėlė didelę džiaugsmo bangą stadione. Buvo dainuojamas himnas „Pergalė“

Suskaičiavus balsus 11-oje iš 30 Ruandos regionų paaiškėjo, kad P. Kagame surinko 92,9 proc. balsų.

EPA nuotr.

(Victory), sukurtas 2003 metais, kai P. Kagame laimėjo rinkimus, užsitikrinęs 95 proc. balsų.

Buvusio sukilėlių vado šalininkai 52 metų vadovui priskiria nuopelnus dėl 1994 m. Ruandoje vykusio genocido, nusinešusio apie 800,000 gyvybių, nutraukimo. Vadovaujant P. Kagame, buvo stabilizuota šalies padėties ir pradėjo augti ekonomika, tačiau kritikai jį kaltina demokratijos silpninimu ir susidorojimu su varžovais. Šiuose prezidento rinkimuose galėjo dalyvauti apie 5,2 mln. Ruandos gyventojų.

EUROPA

VARŠUVA

Tūkstančiai lenkų Varšuvoje reiškė nepasitenkinimą prie prezidentūros stovinčiu kryžiumi, skirtu per lėktuvo avariją žuvusiam Prezidentui Lech Kaczynski atminti. Tarp protesto dalyvių pirmiausiai buvo jauni žmonės. Šį medinį kryžių po lėktuvo avarijos pastatė lenkų skautai. Praėjusią savaitę jis turėjo būti perkeltas į netoliese esančią bažnyčią, tačiau tam pasipriešino buvusio prezidento šalininkai. Jie organizavo nuolatinį budėjimą prie kryžiaus ir nuo to laiko neleidžia niekam prie jo prisitartinti.

LONDONAS

Buvęs Didžiosios Britanijos armijos kapitonas tapo pirmuoju žmogumi, pėsčiomis nuėjusiu nuo Amazonės ištakų iki žiočių. Per šį beveik pustrėčių metų trukusį žygį britas patyrė „50,000 uodų įkandimų“, priešškai nusiteikusių indėnų antpuolių ir persirgo atogrąžų ligomis. 34 metų Ed Stafford iš Anglijos grafystės Lesteršyro išsimaudė Atlanto vandenyne po 859 dienas trukusios kelionės palei antrą ilgiausią pasaulyje upę, pradėjęs šią kelionę nuo Peru stūksančio Mismo kalno viršūnės 2008 m. balandį.

RUSIJA

MASKVA

Dūmai nuo Pamaskvio gaisrų Rusijos sostinėje kiek išsisklaidė, miesto centre degėsių kvapo jau beveik nesijaučia, jau matyti saulės spinduliai. Matomumas Sodų žiedo rajone siekia daugiau kaip 2 kilometrus. Tuo tarpu Hidrometeorologijos centro specialistai pareiškė, kad dūmai ir gaisrų degėsių kvapas išliks Maskvoje mažiausiai iki šios savaitės pabaigos, nors sostinėje ir bus kiek vėsiau.

AZIJA

BELJING

Kinijos šiaurės vakaruose nuslinkus didžiulėms žemių nuošliau-

žoms, daugiau kaip 1,100 gyventojų vis dar laikomi dingusiais be žinios. Kareiviai ir gyventojai labiausiai nukentėjusiame Džoučiu rajone toliau ieško galbūt nelaime išgyvenusių žmonių. Žuvusiųjų skaičius tuo tarpu jau pasiekė 337, ligoninėse gydoma 258 sužeistieji. Po smarkių liūčių tibetietiškoje Gansiu provincijos dalyje nuslinko kelios nuošliaužos.

TOKIJAS

Japonija atsiprašė korėjiečių tautos už 35 metus trukusio kolonijinio valdymo baisumus. „Reiškiu didelį apgailestavimą ir iš visos širdies atsiprašau už kančias ir didžiulę žalą, kurią padarė kolonijinis režimas“, – Tokijuje pareiškė Japonijos ministras pirmininkas Naoto Kan. Kad korėjiečių būtų atsiprašyta, prieš tai pritarė vyriausybė.

DELIS

Krovininis laivas susidūrė su kitu laivu ir užplaukė ant seklumos Indijos pakrantėje, netoli Mumbajaus. Iki šiol jis ten tebestovi ir pareigūnams kelia nerimą, kad nutekanti nafta pridarys žalos aplinkai. 33 įgulos nariai buvo išgelbėti, tačiau vienas policijos pareigūnas iškrito iš budinčio laivo ir nuskendo, nes nei jis, nei jo kolegos nemokėjo plaukti.

JAV

WASHINGTON, DC

Havajų teismas buvusį JAV inžinierių pripažino kaltu dėl karinių paslapčių pardavimo Kinijai. Noshir Gowadia, kuris JAV padėjo sukurti bombonešį B-2, buvo pripažintas kaltu dėl įvairių nusikaltimų, tarp jų – šnipinėjimas ir pinigų plovimas. Indijoje gimusiam 67 metų N. Gowadia gali tekti visą likusį gyvenimą praleisti už grotų. Vyras prisipažino, kad jam Kinija sumokėjo 69,000 JAV dol.

Pirmą kartą JAV istorijoje vienai iš 16 nacionalinių žvalgybos žinybų vadovaus moteris. Prie Nacionalinės geoerdvinės žvalgybos agentūros vairo stojo Letitia Long. Per 32 metus, praleistus valstybės tarnyboje, ji ne kartą ėjo aukštas pareigas, susijusias su žvalgyba. Iki šiol L. Long buvo JAV gynybos departamento žvalgybos valdybos direktoriaus pavaduotoja.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Trucking	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Air Freight	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Lietuvos diplomato Stasio Lozoraičio kelias į Washington, DC

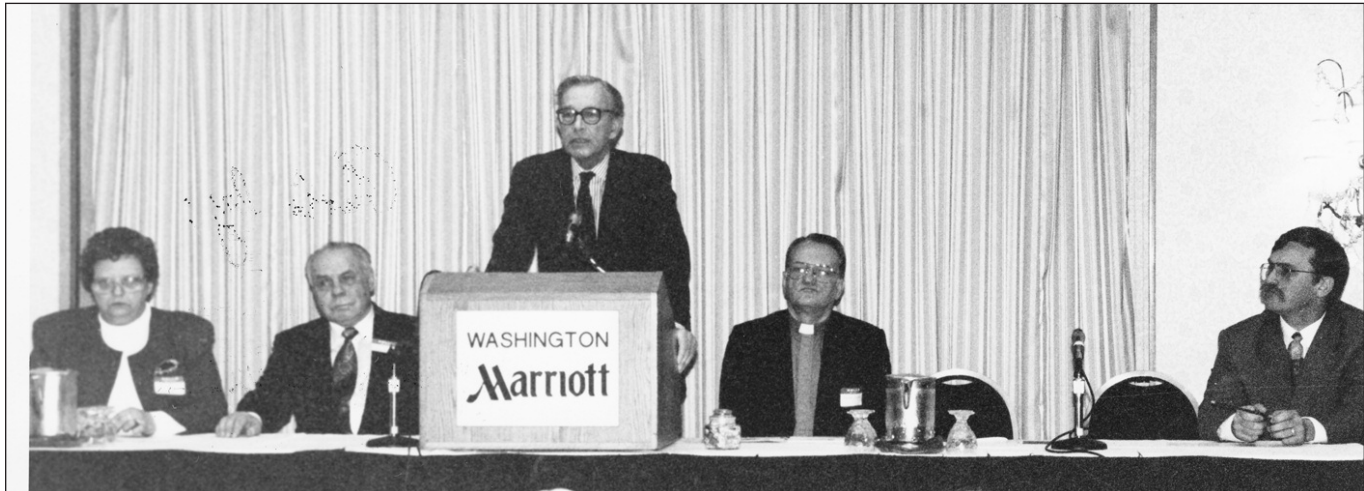
Tęsinys iš rugpjūčio 10 d.

ALGIMANTAS S. GEČYS

Martin pastebėjo, kad Valstybės departamentas visai negalvoja griauti Lietuvos pasiuntinybės prie Šventojo Sosto pagrindų, tačiau jį saisto teisiniai Lietuvos fondų nuosavybės aspektai. Po Lietuvos okupacijos tuos fondus norėjo gauti ir sovietai, ir vokiečiai. Tačiau buvo nuspręsta, kad jie priklauso Lietuvos valstybei, ir kol ji yra okupuota, juos galima naudoti tik jos diplomatinei tarnybai išlaikyti. Tai reiškia **tikrų** Lietuvos diplomatų, turinčių paskutiniojo valstybės galvos paskyrimą, vadovaujamas veikiančias pasiuntinybes. Martin neabejoja, kad Lozoraitis jaunesnysis yra visai tinkamas ir kvalifikuotas vadovauti pasiuntinybei, tačiau jis nėra paskirtas valstybės galvos, todėl Valstybės departamentas negali patvirtinti jo vadovaujamai pasiuntinybei kreditų.

Martin paaiškino, kad egzistuoja kur kas svarbesnė problema, kad Lietuvos pinigai iš viso baigiasi. Štai jis dabar kaip tik baigė dirbti su Lietuvos diplomatinės tarnybos ateinančių metų biudžetu, kurio suma 129,000 dol. (be Pasiuntinybės prie Šventojo Sosto). Jei kasmet bus tiek išmokama, tai per penkerius metus visi Lietuvos fondai bus išsemti ir tada visoms pasiuntinybėms mokėjimai pasibaigs. Amerika bus atlikusi savo pareigą...

LB atstovams minėtų pasimatymų metu išsiaiškinus Valstybės departamento laikyseną ir apie turėtus pokalbius painformavus Lietuvos diplomatijos šefą Stasį Lozoraitį vyresnįjį, JAV LB Krašto valdyba nutarė veikti, kad Amerikos vykdoma

S. Lozoraitis viename iš renginių Washington, DC. Iš (k.) Birutė Jasaitienė, Algimantas Gečys ir vyskupas Hansas Dumpys. Pirmas iš dešinės sėdi dabartinis JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Maciūnas.

Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo politika nepavirstų diplomatinio kuriozu, be ryšio su realiais tarptautinės politikos klausimais. Nutarta diplomatinės tarnybos atjauninimo klausimą kelti JAV Kongrese ir Demokratų bei Respublikonų partijų vadovybėse, kur Amerikos lietuvių balsui rodomas didesnis dėmesys.

Artėjantys 1976 metų JAV prezidento rinkimai suteikė progą LB visuomeniniams darbuotojams stipriau spausti Baltuosius rūmus ir JAV Kongresą dėl Baltijos valstybių. Nors JAV LB, kaip lietuvių kilmės asmenis jungianti organizacija, privalėjo rinkimuose išlikti neutrali, jos vadovai, kaip privatūs asmenys, galėjo dalyvauti rinkimų kampanijoje. Ypač sėkmingai ryšius su Demokratų partija pavyko užmegzti tuometiniam JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkui Rimui Česonui (dabartiniam LR garbės konsului New Yorko valstijoje). Abiejų partijų centro komite-

tai suteikė galimybę JAV LB atstovams liudyti partijos platformų komisijose. Tačiau demokratų partija rodė išskirtinį palankumą, sudarydama LB atstovams progą susitikti su partijos į JAV prezidentus iškeltu kandidatu Jimmy Carter. Į Pittsburchgo mieste JAV LB Krašto valdybos suruoštus pusryčius atsilankęs kandidatas Carter tiesiogiai iš lietuvių lūpų išgirdo apie sovietų vykdomą genocidą, stiprų disidentinių judėjimą Lietuvoje, taip pat ir apie užsienio lietuvių rūpestį išlaikyti ir naujais asmenimis papildyti Lietuvos diplomatinę tarnybą.

J. Carter išrinkus prezidentu, jo administracija JAV LB atstovams atvėrė duris į įvairias valdžios komisijas, informacines konferencijas, net ir į specialius renginius/koncertus Baltuosiuose rūmuose. Washington, DC vykusios JAV LB Tarybos sesijos metu ponia Carter Baltuosiuose rūmuose suruošė priėmimą keliems šimtams lietuvių. R. Česonis buvo pa-

rinktas JAV delegacijos nariu į 1980 metais Madride vyksiančią Helsinkio sutarimų peržiūros konferenciją. Tai miniu, nes LB darbuotojų užmegzti ir kultivuojami ryšiai vėliau turės tiesioginę įtaką JAV administracijos sprendimams dėl Lietuvos diplomatinės tarnybos.

Nors atskiri JAV Kongreso nariai buvo palankūs Lietuvos valstybinės nepriklausomybės siekiui, tiesioginės iniciatyvos, šalia tradicinių pareiškimų Vasario 16-sios proga, retas imdavosi. Išskirtinai paminėtinas kongr. C. Kersten, ALT'os įtaigojimu penktame dešimtmetyje JAV Kongrese vedęs apklausinėjimus dėl Sovietų Sąjungos įvykdytos neteisėtos Lietuvos okupacijos. 1978 metais į Atstovų rūmus išrinkus respublikoną kongr. Charles Dougherty (PA), atsirado asmuo, kuris buvo linkęs stipriau darbuotis Baltijos valstybių reikalais. Man tuo metu esant JAV LB Krašto valdybos pirmininku, duris atvėrė mūsų dukra Aušra, darbavusis Dougherty rinkimų štabe. Išrinkus Dougherty, jis su demokratu, Kongreso nariu Brian Donnelly (MA) ėmė aplink save burti Kongreso narius, norinčius padėti Baltijos valstybėms ir Ukrainai. Jų pastangomis Kongrese buvo įkurtas *ad hoc* komitetas Baltijos valstybėms ir Ukrainai (ad hoc Committee on the Baltic States and Ukraine), abiemis tampant komiteto ko-pirmininkais. Vienu metu minėtam komitetui priklausė penktadalio JAV Atstovų rūmų ir JAV Senato narių.

JAV LB palaikant ypač artimus ryšius su prez. Carter administracija, 1979 metų pradžioje Valstybės departamento pareigūno buvome neoficialiai painformuoti, kad baigiasi Lietuvos JAV užšaldyti nepriklausomos Lietuvos fondai. Lėšos iki šiol naudotos Lietuvos pasiuntinybių bei konsulatų išlaikymui bei atlyginimų diplomatams mokėjimui artėja prie krizinės padėties. Skubiai kreiptasi į kongr. Dougherty. Jis rugsėjo 26 d. Atstovų rūmams pristatė įstatymo projektą HR# 5407, kuriuo, Kongresui pritarus, pradedant 1981 biudžetinėmis metais, Lietuvos atstovybių ir konsulatų JAV išlaikymui kasmet JAV skirtų po ketvirtį milijono dolerių. Keliomis savaitėmis praslinkus, respublikonas senatorius John Heinz III, atstovaujantis Pensilvanijos valstybei, JAV Senate tuo pačiu klausimu pristatė projektą S.# 2257.

Bus daugiau.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Stasys Lozoraitis ir Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Ant nuotraukos – S. Lozoraičio autografas.

Nuotraukos iš „Draugo“ archyvų

Upninkų bažnytkaimis
prie Šventosios upės

Klemensas Palaima

Nr. 15

Šeimininkas (gaspadorius) tuo-
jau nuskubėdavo su zakristijonu į
prieangį ar prie svirno ir įpildavo į
maišą grūdų (rinkliavą) zakristijonui
ir vargonininkui. Kunigui dažniau-
siai padėdavo į lėkštutę litų. Ilgai ku-
nigas neužtrukdavo ir išskubėdavo pas
kaimynus. Baigdamas kalėdoti aplan-
kydavo paskutinę šeimą, kurioje bu-
vo numatyta duoti kunigui pietus. Mūsų
parapijoje mano vaikystės
laikais buvo kunigas Juozas Šereiva.
Primityvus buvo kunigėlis, daug
rūkė ir mėgo išlenkti stiklėlį. Pietau-
davo mūsų šeimoje visada. Tėtis
padėdavo ant stalo butelį valstybinės
ir, po klebonišką taurelę išlenkę,
daug kalbėdavo. Vėliau kunigėlis per-
imdavo iniciatyvą iš šeimininko, pats
imdavo butelį ir įsipildavo baltosios.
Pietūs užtrukdavo 3–4 valandas.
Vieną kartą buvo toks atvejis: kalėdo-
jant žiemos metu kunigėlis, atvežtas
iki klebonijos, nesugebėjo pats išlipti.
Zakristijonas buvo nedidelis žmogė-
lis, o kunigas gana apkūnus. Zakris-
tijonas bandė kunigą iškelti iš važelio
(rogučių), tačiau neįstengė. Zakris-
tijonas taip pat buvo pagėręs, todėl
pradėjo prie kunigo keiktis ir rūgoti,
kad ropštųsi iš rogių. Reikėjo kviesti
šeimininkę, ji padėjo iškelti. Kalėdoji-
mas buvo ne tik tikinčiųjų aplanky-
mas, bet ir proga pasivaišinti. Kuni-
gas – taip pat žmogus.

Vyskupo vizitacija. Periodiškai
parapiją lankydavo vyskupas. Jo lan-
kymosi metu buvo dirmavojami vai-
kai. Po Pirmosios Komunijos praėjus
3–4 metams vaikai turėjo sutvirtinti
Krikšto sakramentą dalyvaujant dir-
mavonės krikštąteviams. Visi vaikai
su krikštąteviais išsirikiuodavo šven-
toriuje, o vyskupas praeidamas pridė-
davo ranką vaikui prie galvos ir duo-
davo pabučiuoti savo žiedą.

Atsimenu, kaip parapijiečiai lau-
kė vyskupo. Turėjo rūpesčių kunigas
Juozas Šereiva. Reikėjo skolintis išei-
ginę sutaną, nes jo sutana buvo apsi-
trynusi ir prisigėrusi rūkalų kvapo
(kunigas labai daug rūkydavo).

Išrikiuota bažnyčios procesija su
vėliavomis, altorėliais, mergaitės su
gelėmis laukė atvykstant vyskupo.
Buvo pasiūsti du raiteliai, kad suži-
notų, kur pakeliui yra vyskupo svita.
Vyskupui priartėjus, pradėjo skam-
binti bažnyčios varpai. Klebonas pa-
sitiko vyskupą, klaupėsi ir pabučiavo
jo žiedą. Tada visa procesija atlydėjo
į bažnyčią. Vyko pamaldos. Vyskupo
apsilankymas buvo didelė religinė
šventė. Paprastam mirtingajam prisi-
liesti prie vyskupo arba jį pamatyti
buvo didelė palaima.

Įdomų įvykį man papasakojo ma-
ma. Upninkų parapijoje yra kuni-
gavęs mano dėdė, o mama buvo kle-
bonijos šeimininkė. Vizitacijos metu
vyskupui, klebonijoje buvo paruošta
nakvynei lova. Iš ryto tvarkant pata-
lynę pastebėta, kad lovos dugnas įlū-
žęs ir čiuzinys su patalyne guli ant
grindų. Vyskupas naktį turėjo bai-
mės. Dėdė kunigas atsiprašinėjo, o
vyskupas tikrai juokėsi.

Švietimas

19 a. pabaigoje buvo pastatyta
Upninkų parapijinė mokykla. Joje

mokėsi ir mano tėvas. Jis pasakojo,
kad buvo dėstoma rusų kalba, o lietu-
viškai reikėjo rašyti rusų raidėmis.
Mokytojas buvo labai griežtas ir taikė
fizines bausmes. 1936–1937 metais
mokykla persikėlė į geresnį pastatą,
kuris buvo pirktas iš dvarininko Jon-
kelio. Kai aš pradėjau mokytis (1933
m.), šioje mokykloje mokytojavo pa-
nelė Kavaliauskaitė, paskui Jonas
Raulušaitis, vėliau – Konstancija Žu-
kaitė, kuri ištekojo už mano dėdės
Domino (1938 m.).

Į Upninkų pradinę mokyklą eida-
vo mokytis vaikai iš aplinkinių kai-
mų: Aukštadvario, Vareikių, Dagilio-
nų, Gudonių, Užupių, Dubių, Laz-
dynavos ir pačių Upninkų. Kai kurie
vaikai mokyklą pradėdavo lankyti
12–14 metų. Tiktai nuo 1932–1933
metų jau nuosekliai pradėjo mokytis
7 metų vaikai. Kai kurie negalėdavo
laiku pradėti lankyti mokyklos, nes
tėvai išleisdavo juos piemenauti pas
ūkininkus. Tėvai rūpinosi, kad vaikai
išminktų skaityti ir rašyti, neliktų be-
raščiai. Tačiau toliau mokytis galėjo
tiktai tie, kurie materialiai buvo ge-
riau aprūpinti. Mokslas progimnazi-
joje ir gimnazijoje buvo apmokamas.
Kaimo vaikai dažniausiai apsiriboda-
vo pradinės mokyklos išsilavinimu.
Valstybei buvo svarbu, kad žmonės
nebūtų beraščiai. Mūsų kaime nebu-
vo jaunuolių, kurie mokytųsi gimna-
zijoje. Net parapijos mastu gimnasis-
tus buvo galima suskaičiuoti pirštais.
Jaunuoliai su gimnazisto kepuraitė ir
uniforma man sukeldavo pavydą.

Pradinėje mokykloje vienoje kla-
sėje mokėsi I–IV klasės vaikai. Kla-
sėje – 45–50 mokinių. Mūsų mokyto-
jas Jonas Raulušaitis buvo griežtas ir
piktas. Pamokų pradžioje užduodavo
išmokti ar parašyti atitinkamą užda-
vinį, papasakoti istorijos ar biologijos
užduotį. Paskui mokytojas, sumetęs
rankas ant užpakalio, be perstojo
vaikščiodavo po klasę. Pastebėjęs kal-
bančius arba šiaip nedrausmingus
mokinius, tuojau liepdavo stoti į
kampą. Jeigu atsistojęs vaikas dar
bandydavo šaipytis, tai liepdavo nu-
sisukti į sieną arba išvarydavo tokį į
lauką. Kai reikdavo spręsti uždavinį
prie lentos, klaidingai parašius, saky-
davo „spangys“ ir, pagriebę už kaku-
lo, trindavo nosimi lentą. Tai buvo
siaubingas vaizdas. Mokiniai iš bai-
mės pamiršdavo, ką moka. Už pamo-
kų praleidimą ar namų darbo neat-
likimą bausdavo palikdamas moki-
nius po pamokų. Kartais pamiršdavo,
kad mokykloje sėdi mokiny, ir išleis-
davo tik pavakare. Tada vaikas dar
gaudavo barti nuo tėvų.

Mokytojas J. Raulušaitis norėjo
ūkininkauti, mat prie mokyklos buvo
3 ha žemės. Jis įsigijo arklių, kurį va-
dindavo sarčiu. Iš pradžių bandė au-
ginti ankstyvasias bulves, tačiau jam
nepasisekė. Pasodino bulves sekliose
vagutėse ir specialiu planetu apkau-
pė. Vėliau planetavo, bet nenaudojant
akėčių puolė piktžolės ir bulvių der-
lius sunyko.

Po šios nesėkmės įsigijo veislinių
telyčių (Rytprūsių juodmargių), ta-
čiau nepasigamino reikiamo kiekio
šieno. Šiaudais šeriamos, telyčios iš-
seko, ir jas turėjo parduoti. Nesisekė
ir su arkliu.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Margumynai

Grenlandijoje atskilo milžiniškas ledkalnis

Nuo vieno iš dviejų didžiausių
Grenlandijos ledynų atskilo milži-
niškas ledkalnis, kuris yra keturis
kartus didenis už Manhattan, pra-
nešė mokslininkai. Pasak jų, tai di-
džiausia per pastaruosius 50 metų
Arkties vandenyse plaukiojusi ledo
sala.

Rugpjūčio 5 d. atskilęs ledkalnis
plaukia į nuošalų Nareso sąsiaurį
tarp Grenlandijos ir Kanados, esantį
už maždaug tūkstančio kilometrų į
pietus nuo Šiaurės ašigalio. Šios ledo
salos plotas – 260 kvadratinį kilo-
metrų, o storis – apie 220 metrų, sakė
University of Delaware okeanologijos
ir inžinerijos profesorius Andreas
Muenchow.

Mokslininkas sakė numatęs, kad
ledkalnis atskils nuo Petermanno
ledyno, kuris yra vienas iš dviejų iš-
likusių didžiausių ledo laukų Gren-
landijoje, nes jis didėjo pastaruosius

Bus ieškoma beveik išnykusių varlių rūšių

Kaip praneša BBC, per ateinan-
čius du mėnesius keturiolikoje šalių
prasisdės misijos, kurių metu bus sie-
kiama atrasti išnykusiomis laikomas
varlių rūšis. Misijų metu bus siekia-
ma suieškoti tokias varlių rūšis kaip
auksinė Kosta Rikos rupūžė (*Incilius periglenes*), raudonoji varlė (*Atelopus soriano*), hula varlė (*Discoglossus nigriventer*).

Amfibijoms labiausiai iš visų pla-
netos gyvūnų gresia išnykimas. Dau-
gelis rūšių nyksta dėl grybelinio vė-
žio, plintančio vandenyje. Šiuo metu
nėra jokio būdo sustabdyti šios infek-
cijos plitimą. Nors kai kurios varlių
rūšys turi imunitetą šiai infekcijai,
tačiau, pavyzdžiui, auksinė Kosta
Rikos rupūžė šio imuniteto neturėjo.
Tai lėmė, kad buvusi gausiai paplitu-
tusi ši rūšis per metus beveik visiškai
išnyko.

Išnykimas jau seniai gresia ir
kitai varlių rūšiai – skandžio varlei iš
Australijos (*Rheobatrachus*). Šios
varlės jauniklius išnešioja skrandyje.
Mokslininkai tikisi, kad gautos ži-
nios, kaip šioms varlėms pavyksta
išnešioti jauniklius skrandyje, padės
sukurti efektyvesnius vaistus kovoti
su skrandžio opomis. Jau 1985 me-
tais šių varlių gamtoje rasti buvo itin
sunku.

Pagrindinis šio projekto moksli-

7–8 metus. Tačiau nesitikėta, kad ši
ledo sala bus tokia didelė. Paskutinis
tokios dydžio ledkalnis Arktyje susi-
darė 1962 metais, kai nuo Kanadai
priklausančios Ellesmero salos atskilo
dalis Vord Hanto ledo lauko.

Tyrėjas pabrėžė, jog sunku spręs-
ti, ar toks didelis ledkalnis atskilo dėl
pasaulinio klimato atšilimo, nes tyri-
mų duomenys apie tą vandenyno re-
gioną kaupiami tik nuo 2003 metų.
Mokslininkai paskelbė, kad šių metų
pirmuosius šešis mėnesius pasaulio
klimatas buvo šilčiausias per matavi-
mų istoriją. Iš dalies orų atšilimą
nulėmė su vandenyno srove El Ninju
susiję klimato reiškiniai, tačiau dau-
gelis mokslininkų teigia, jog tempe-
ratūra didėja dėl šiltnamio poveikį
skatinančių dujų, kurių kiekis atmos-
feroje labai padidėjo dėl žmogaus
veiklos.

BNS

ninkas Robin Moore tikisi misijos
metu atrasti maždaug 100 amfibijų
rūšių. Jis teigė, kad prieš keletą metų
lankydamasis Ekvadore jis su kitais
mokslininkais ieškojo tokių gyvūnų
rūšių, kurių niekas nematė jau 12
metų.

Kitos ieškomos varlių rūšys yra
Afrikos pieštinė varlė (*Callixalus pic-
tus*) bei Mesopotamijos snapinė varlė
(*Rhinella rostrata*). Afrikos pieštinė
varlė anksčiau buvo randama De-
mokratinėje Kongo Respublikoje ir
Ruandoje. Ši rūšis paskutinį kartą
buvo matyta 1950 metais. Mesopota-
mijos snapinė varlė, turinti pirami-
dės formos galvą, paskutinį katą bu-
vo matyta 1914 metais.

Mokslininkų misijos, ieškant kiek-
vienos rūšies, gali trukti nuo vienos
savaitės iki dviejų mėnesių. Šių misi-
jų rezultatai bus žinomi prieš spalio
mėnesį vykiantį Jungtinių Tautų
biologinės įvairovės suvažiavimą.

Lrt.lt

Kosta Rikos rupūžė. [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Incilius_periglenes.jpg)

Rūdninkų knygynas Vilniaus senamiestyje

*Bernardinai.lt jau kuris laikas rašo apie netradicinius Vilniaus knygynus. Paskutinis šio ciklo straipsnis – apie Rūdninkų knygyną, įsikūrusį Rūdninkų g. 20, Vilniuje. Tai – bene vienintelis nepriklausomas knygynas Vilniuje, kur galima ne tik įsigyti įdomesnių leidinių, bet taip pat vinilo plokštelės skambesio fone apžiūrėti meno parodėlę ar tiesiog pasikalbėti apie kultūrą. Būdama Vilniuje aš visada apsilankau šiame jaukiame knygynė. Redakcija, žinodama, kad daugelis Amerikos lietuvių dažnai svečiuojasi Lietuvoje, skaitytojams siūlo Bernardinai.lt paruoštą pokalbį su Rūdninkų knygyno įkūrėja ir savininke **Margarita Vainilkiene**. Jei lankysitės Vilniuje, būtinai užsukite į šį knygyną. (L. A.)*

– Kada ir kaip viskas prasidėjo?

– Įsikūrėme prieš devynerius metus. Idėja įkurti nepriklausomą, kitoki knygyną Vilniuje kirkėjo ilgai...

Mane visada žavėjo Lenkijos parduotuvėlės, kur gali rasti visko – knygų, muzikos, filmų, žemėlapių, kultūrinės periodikos ir t. t.

Viską nuo pat pradžių darėme patys – įsigijome patalpas, darėme remontą.

Čia yra buvęs vienuolynas, vėliau, atėjus sunkiems laikams, patalpos parduotos žydams ir veikė kelios parduotuvėlės. Bandžiau daugiau informacijos ieškoti archyvuose, bet viskas, ką pavyko sužinoti, – kad veikusios krautuvėlės buvo ne maisto prekių. Dar vėliau buvo gyvenamosios patalpos. Kadangi pastatas yra XVI a. paveldo vienetą, remontuojant stengėmės išlaikyti kuo daugiau autentiškumo.

– Kaip knygynė atsirado žurnalai?

– Pradėjome nuo knygų, tačiau iš pradžių sekėsi labai sunkiai, tad ėmėme ieškoti, kas mus išskirtų iš kitų knygynų. Taip knygynė atsirado užsienio specializuoti meno, architektūros, madų žurnalai, iki tol Lietuvoje neplatinti. Poreikis tikrai buvo (ir išlieka) didelis.

Stengiamės populiariausius angliškų žurnalus (CMYK, „Eyemazing“, „Colour“, „Icon“, „Wallpaper“, „Wad“...) turėti naujus kas mėnesį. Daugiausia juos skaito nuolatiniai pirkėjai, bet pagal kliento poreikius stengiamės žurnalus užsakyti kuo įvairesnius.

– O muzika?

– Kaip jau minėjau, mėgstu mažas parduotuvėles, kur gali rasti visko. Taigi knygynė atsirado ir muzikos skyrelis. Nuo pat pradžių orientavomės į rimtąją muziką, džiazą.

Šiandien turime ir vinilo plokštelių skyrelį. Matyt, žmonės ilgisi to kitokio garso...

Neseniai atėjo vokietis, kuris pas mus rado tai, ko dar neturėjo savo rinkinyje (kuriame jau daugiau kaip 2,000 plokštelių) ir visiškai nesitikėjo rasti Vilniuje. Labai smagu, kad ir rimti kolekcionieriai randa čia ką įsi-

Rūdninkų knygynė gali nusipirkti senovinių vinilinių plokštelių.

Bernardinai.lt nuotraukos

gyti.

– Kaip ir kada knygynė pradėtos rengti meno parodėlės?

– Pradėjome prieš dvejus metus, tai buvo vienos iš darbuotojų (Sigitos) pasiūlymas. Idėja paprasta – aplink buvo daug kuriančių žmonių, tad norėjosi jų darbus parodyti platesniam žmonių ratui gal kiek neįprastoje erdvėje.

Dabar parodas keičiame kas mėnesį. Daugiausia draugaujame su Vilniaus dailės akademijos studentais, bet turėjome ir mėgėjiškų parodų – žmonių, kuriems menas tik laisvalaikio užsiėmimas, jie nėra to mokęsi ir pan.

Meno „pakvietimas“ į knygyną labai pasiteisino. Darome parodų pristatymus, tad knygynas tampa susitikimų, diskusijų, bendravimo vieta. Turime planų renginius organizuoti knygyno kiemelyje, kuris kol kas nenaudojamas. Bet šita mintis dar tik sukasi galvoje.

– Kaip atsirenkate knygas? Kurios populiariausios?

Knygynė skaitytojai gali rasti leidinių įvairiomis kalbomis.

– Neturime apibrėžt tematikos, gal vienintelis vertinimas yra tas, kad leidinys būtų netradicinis.

Vienu metu itin populiarius buvo Charles Bukowski. Bet, pavyzdžiui, Jonas Mekas yra visai nepopuliarus, kas gali keistai atrodyti. Galbūt jis per daug ryškus, per daug ką pasakyti turi, nežinau. Keista, bet neperkamą ir Tomas Venclova.

Yra grupė nuolatinių lenkiškų istorinių veikalų skaitytojų. Bendradarbiaujame su lenkų leidykla, kuri savo ruožtu draugauja su lietuvių istorikais – leidžia nemažai bendrų lietuvių ir lenkų mokslininkų istorinių veikalų.

Vienas iš tokių klientų, kurie puikiai žino ne tik temas, kuriomis rašoma, bet ir kas išleidžiama, yra Darius Kuolys. Šiaip draugaujame su daugeliu Lenkijos leidyklų, stengiuosi visada ir Krokuvos mugėje apsilankyti. Angliškas knygynas taip pat gauname per lenkų leidyklas, jie turi užmezgę ryšius su kone visu pasauliu. Nemažai žmonių ateina užsi-

Rūdninkų knygynas įsikūręs Rūdninkų g. 20, Vilniuje.

M. Kulbio nuotr.

sakyti pageidaujamo leidinio. Žinoma, tam tikrais atvejais galėtų nusipirkti patys, pavyzdžiui, iš elektroninės parduotuvės. Bet tokios dažniausiai prekiauja masiniais leidiniais, tad jei reikia kažkokio vietinio ar nedideliu tiražu leidžiamo, kreipiasi į mus.

– Ką skaitote pati ir pasiūlytumėte kitiems?

– Neseniai baigiau Carlos Ruiz Zafon „Vėjo šešėlis“. Iš paskutinių skaitytų didžiausią įspūdį paliko būtent ši, tai knyga, kurią tikrai galiu pasiūlyti.

– Kaip apibūdintumėte į jūsų

rai yra. Labai populiarių knygų ir „topų“ mes net neužsakome. Pavyzdžiui, nematau tikslo turėti knygą apie H. Daktarą (žinomą Lietuvoje nusikaltėlių – L. A.), nes žinau, kad mūsų auditorijai tai neįdomu. Labai populiarios knygos knygyno net ir finansiskai „nekilsteltų“, nes žmonės, kurie tokias pirkty, čia tiesiog neateina.

Mums padeda ir turistų srautai. Užsieniečiai ieško vaikiškų pasakų anglų kalba bei mūsų autorių vertimų į kitas kalbas. Deja, kol kas to negalime pasiūlyti. Lietuvoje tokių knygų neturime, tačiau dabar bandau jų ieškoti užsienio leidyklose.

– Kodėl Vilniaus senamiestyje, lyginant su Vakarų šalimis, taip maža antikvariatų, įvairių knygynų, kepyklėlių, specializuotų krautuvėlių?

– Galima kalbėti ir apie nepalankias mokestines sąlygas smulkiosioms įmonėms, o ypač – knygų verslui.

Dėl lėšų, įdėtų į verslą, atsipirkimo niekada negalvoju. Mano tikslas – atsiskaityti su tiekėjais ir kad truputis liktų, to pakanka, nes knygų verslas tikrai nėra daromas dėl didelės finansinės grąžos.

Norisi, kad senamiestyje mažų parduotuvėlių, kavinių būtų kuo daugiau. Dar norėtusi, kad jos ne dingtų, kad net po daugelio metų atvažiuavęs žinotum, kad ta kepyklėlė ar rūbų parduotuvėlė tebedirba. Pas mus žmonės labai pripratę prie didelių prekybos centrų, bet kodėl aš turiu pereiti visą parduotuvę, pastovėti eilėje, kad galėčiau nusipirkti duonos?

Vienas draugas iš Latvijos sėdėjo kavinėje Londone, kur jo kolegos paklausė – žinai, kuo gera ši vieta? Tuo, kad šis restoranas čia jau 200 metų. Manau, tai svarbiausia. Paryžiuje buvau tokiam knygynė ir bus, tik laukiu to laiko, kad mūsų turtingieji išmoks gyventi ištis prabangiai, remti meną, kultūrą, o ne tik savo automobilius vis į naujesnius keisti, bet padaryti kažką gero ir miestui.

Bernardinai.lt

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite
tel.: 1-866-438-7400

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Andriaus Mamontovo ir lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas** vyks šeštadienį, rugpjūčio 14 d., 8 val. v. Willowbrook Grand Ballroom salėje, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL. Bilietus įsigyti galite „Lietuvėlėje“ (tel. 773-788-1362), „Two Rivers“ (tel. 630-257-8178) ir Willowbrook Grand Ballroom (tel. 708-839-1000). Daugiau informacijos tel. 630-464-5000.

♦**Profesionalus Čikagos architektūros fondo gidas prof. Jurgis Anyšas** papasakos apie Čikagą lietuviškai rugpjūčio 22 d. d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. plaukiant pačiu gražiausiu laivu „Chicago First Lady“ Čikagos upe ir Michigan ežeru. Laive veiks baras, gros muzika. Vietų skaičius laive ribotas. Bilietus galite užsisakyti telefonais 708-207-8406; arba el. pašto adresais: altv@comcast.net ar kariledalia@yahoo.com.

♦**Šiluvos Dievo Motinos Novena** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje prasidės rugpjūčio 13 d. 7 val. v. ir vyks kiekvieną antrą mėnesio penktadienį. Visi kviečiami dalyvauti.

♦**Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijoje rugsėjo 5 d. prasidės Šiluvos atleidai. 10:30 val. šv. Mišiose dalyvaus garbingi svečiai vyskupas Gustavo Garcia-Siller ir prelatas Edis Putrimas. Vyskupas oficialiai pristatys naująją parapijos administratorių kun. Jaunių Kelpšą.

♦**Rugsėjo 19 d., sekmadienį**, 10:30 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija visus kviečia į tradicinę Bendruomenės dieną, kuri vyks kiemelyje prie misijos, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Ši diena rengiama jau ketvirtą kartą. Šiomet kartu pažymėsime ir misijos 20-metį. Susirinkime visi kartu pasimelsti, pasi-

vaišinti, pabendrauti. Tą dieną bus atnašaujamos tik vienos šv. Mišios. Laukiame tarnystės savanorių. Tel. pasiteiravimui 630-257-5613.

♦**Spalio 10 d., sekmadienį, Lietuvių liuteronų Ziono parapija** (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453) švęs savo šimtmetį. Šventėje dalyvaus Daniel Gilbert, President of Northern Illinois District LCMS ir evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis iš Lietuvos. Iškilmingi pietūs bus Chateau Del-Mar, 8200 W. 95th St., Hickory Hills, IL. Pietų kaina – 35 dol. suaugusiems, 15 dol. vaikams. Bilietus galite užsisakyti iki rugsėjo 10 d. parapijos raštinėje arba tel. 708-422-1433 arba el. paštu zionlithlutheran@aol.com.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Visus kviečiame į Beverly Shores Lietuvių klubo** gegužinę, kuri vyks nuostabiame Lituanikos parke šeštadienį, rugpjūčio 14 d., 12 val. p. p. skambant Broniaus Mūro muzikai, ažuolų pavėsyje, šalia S. Dariaus ir S. Girėno paminklo. Susitikime, pabendraukime, linksminsimės kartu.

♦**Dr. V. Kudirkos lituanistinėje mokykloje** (New Jersey) dar vyksta mokinių registracija naujiems mokslo metams. Kviečiame visus, norinčius registruotis į darželio ir angliškai kalbančių vaikų grupes, o taip pat į 1–6 klases. Turime laukiančiųjų sąrašą į lopšelio grupę (vaikai nuo 3 m.). Mokyklai reikalinga mokytoja/as. Pedagoginis išsilavinimas nebūtinai, svarbu noras ir sugebėjimas dirbti su vaikais bei geros lietuvių kalbos žinios. Darbas – tik sekmadieniais, mokamas atlyginimas. Daugiau informacijos – mokyklos tinklalapyje www.njlituanistine.org, arba rašykite mokyklos vadovei Lilijai Lazebnik insakova@yahoo.com.

Spaudos apžvalga

„Pensininkas“

PENSININKAS

2010 m. liepa – rugpjūtis

JAV LB Socialinių reikalų tarybos leidžiamas žurnalo „Pensininkas“ liepos-rugpjūčio mėnesio numeris „kvepia“ vasara ir mini šventes. Jame rašoma apie Ateitininkijos šimtmetį, žurnalas „apsilanko“ IX Dainų šventėje Toronto, Kanadoje, mena Žalgirio mūšio garbią sukaktį, poezijos mylėtojams primena, kad Lietuvoje išleista monografija „Liūnė Sutema: gyvenimo ir kūrybos ke-

lias“, na, o besidomintiems švietimu pasakoja apie A.P.P.L.E. dvidešimtmetį, pateikia dar daug kitų naujienų.

Su gražiais jubiliejais žurnalas sveikina savo skaitytojus Kazimierą Indreikienę ir Antaną Daukantą.

Šalia vasaros švenčių yra ir kasdieninis gyvenimas. Leidinyje pasiskaitysite apie tai, kokie vasaros pavojai tyko vyresnio amžiaus žmones, Julija siūlo gardžių valgių su mėlynėmis receptų, o Žalianyktis šį kartą pamokins, kaip kovoti su gražuolių rožių ligomis.

Skaitytojai ras įvairiausių patarimų – kaip apsisaugoti nuo įkyrių skambučių, kaip palengvinti namų valymo darbus, ką daryti, kai pradeda šlubuoti atmintis.

Kaip visada neužmiršti ir grožinės literatūros mylėtojai. Jie ras nemažai eilėraščių ir pasakojimą apie išsilaisvinimą iš Sibiro.

Taigi, jei lauke nuo kaitros neįmanoma būti, paimekite į rankas „Pensininką“, įsitaisykite Jums patogioje vėsinamoje vietoje ir... gero Jums skaitymo.

Paruošė L. A.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Vasaros šventė Pasaulio lietuvių centre

Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, rugpjūčio 8 d., sekmadienį, ir iš ryto lijęs lietus neišgąsdino norinčių atvykti į Vasaros šventę, skirtą Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti, kurią bendruomenei suruošė JAV LB Vidurio Vakarų apygarda, kartu su Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga ir JAV lietuvių jaunimo sąjunga.

Šventėje dalyvavo ne tik broliškų tautų atstovai, kurių ainiai anuo metu petis į petį su lietuviais kovojo prieš kryžiuočius, šauliai su vėliavomis, bet ir Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas bei Lietuvos valdovas ir Lenkijos karalius Jogaila su sūnia (teatro sambūrio „Žaltvykslė“ aktoriai). Nugalėtojų vaidilutės šoko („DanceDuo“ šokėjos, vadovaujamos Sandros Krumhorn) ir dainavo (Agnė Giedraitytė), grojo „Gabija“ (vadovė Milda Razumienė), eiles skaitė Vilija Vakarytė. Šventinę programą vedė Algimantas Barniškis.

Šventės metu vyko Žalgirio mūšiui paminklo atidengimas (paminklo autorius – Romualdas Povilaitis), kurį pašventino tėvas Antanas Saulaitis.

Pasibaigus iškilmingai daliai susirinkusieji smaguriavo, ragavo gardaus alučio, vėsinosi ledais. Loterijos laimingieji džiaugėsi vertingomis dovanomis, kurias paruošė restoranai „Europien Cafe“ ir bendrovė „Food Depot International“ bei dienraščio „Draugas“ ir savaitraščio „Amerikos lietuvis“ prenumeratorais. Nuotraukose: lietus neišbaidė norinčių atvykti į Vasaros šventę; Šventės organizatoriai ir svečiai prie Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms skirtą paminklo.

„Draugo“ info ir Jono Kuprio nuotraukos